

SAVAITINIS DRAUGAS

Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas 1 savaitę.
Prenumer. kaina metams \$2.50
Užrubėžyje \$2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

"SAVAITINIS DRAUGAS"

Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
\$1.50; Foreign countries \$2.50.
Single copy 3c.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 28 DIENA RUGS. (SEPT.) 1916 M.

Metai-Vol.-VIII

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No.39

MIESTAS COMBLES PAIMTAS

TALKININKAI NUGALĖJO VOKIEČIUS.

LONDONAS, rugsėjo 27 d. Vakar po piet anglių ir francuzų kariuomenė paėmė sutvirtintą vokiečių miestą Combles. Savo laimėjimu talkininkai labai užganėdinti, kadangi Combles yra svarbi vieta strategiškai žvilgsnyje. Paėmus Combles anglai ir francuzai galės pradėti ofensyvą visu vakariniu mušio frontu. Užtat neveltui vokiečiai taip aršiai gynė šį miestą beveik laike dvilikos savaitių.

Be šio miesto talkininkai paėmė dar 3 vokiečių miestus, būtent: Thiepval, Freicourt ir Guedecourt.

GRAIKIJA TIKRAI STOSIANTI KARĖN.

Athenai. Vėliausios teleamos praneša, kad Graikijos karalius Konstantinas jau iškūrų pasiryžęs apskelbti karę.

REVOLIUCIJA IR ANT KITOS GRAIKŲ SALOS.

Londonas. Prie revoliucijos prieš karalių ir abelrai prieš dabartinę vadžią dar prisidėjo sala Korfu.

Komendantas tos salos kariuomenės generolas Soan-non pabėgo į Salonikus.

VENIZELOS ŽADA LIKTI VADU SUKILĖLIŲ.

Athenai. Buvęs Graikijos ministerių pirmininkas Eleutherios Venizelos dabar viešai ant salos Krito. Iš ten jis žada išleisti proklamaciją į graikų tautą dėl suorganizavimo naujos valdžios. Jeigu karalius, šalininkas vokiečių, nepaklausytų žmonių balso, Venizelos pasirengęs varu priversti karalių tą padaryti.

RUMUNAI UŽĖMĖ DU MIESTELIUS.

Londonas. Patįs vokiečiai ir austrai jau nesudrovi prisipažinti, kad Transilvanijoje jie liko nugalėti. Rumunai paėmė du miestelius: Vulkan ir Szardok. Vokiečiai suprastami, kad vistiek neatsilaikys, be mušio atidavė tuos miestelius.

RUSAI NETEKO DVIEJŲ ORLAIVIŲ.

Berlynas. Laikė 24 valandų rusai apylenkėse Manajow padarė šešias atakas, bet vokiečiai jas visas atmušė. Užpuolikai neteko daugelio žmonių. Apart to caro kariuomenė dar neteko dviejų didelių orlaivių.

Rusų žengimas pirmyn turbut ilgam laikui sulaukys.

BOMBARDAVO GELEŽINKELĮ.

Amsterdamas. Anglų lakunai šiomis dienomis bombardavo vokiečių geležinkelį tarp Brukselo ir Louvaino. Sunaikinta keletas vagonų su amunicija. Traukinių judėjimas laikinai sustabdytas.

VOKIEČIŲ POVANDENINĖ LAIVĖ "BREMEN" ESANTI SUGAUTA.

Priladelphia, Pa. Vienas profesorius Pennsylvanijos universiteto, kuris neseniai sugrįžo iš Anglijos, sako, kad vokiečių povandeninė laivė "Bremen" anglai sugavo. Ši laivė plaukė į Šv. Valstijas. Dabar ji esanti prižiūta geležiniais retėžiais uoste Falmouth.

"Bremen," gird, vežėsi įvairių daiktų 25,000,000 dolerių vertės. Tas viskas, ži-

noma, pateko į rankas anglų.

VOKIETIJA NUMAŽINS ALGAS VALDIŠKIEMS TARNAMS.

Berlynas. Gauta žinia, kad Vokietijos valdžia sumažins visiems valdiškiems oficialams algas. Vyriausiam armijos vadui algą sumažins \$240 per mėnesį. Lieutenantams mokės apie \$15.00 mažiau per mėnesį. Kurie yra vedė arba turi tėvus užlaikyti, tiems paliks algą kaip pirmiaus.

VOKIETIJOS MINISTERIS VIDURINIŲ DALYKŲ ŽADA ATSISTATYDINTI.

Londonas. Iš Amsterdamo pranešama, kad Vokietijos vidurinių dalykų ministeris Gottlieb von Jagow artimiausioje ateityje žada atsistatydinti. Priežastimi rezignavimo berods yra silpna sveikata.

ISPANIJOS PROTESTAS.

Madridas, rugs. 26 d. Ispanijos vyriausybė nusiuntė Berlynui protestą dėl skandinio povandeninėmis laivėmis ispanų laivų.

Bedieviu darbai Francijoje

Šiais metais gegužės mėnesyje buvo Paryžiui didelis tarptautinis parmazonų kongresas. To kongreso uždutis buvo sutraukti ir suvienyti visas bedievių spēkas į karę su bažnyčia.

P. Guiraud aprašo bedievių nutarimus. Parmazonų kongreso programa sujungia visos Francijos katalikus.

Parmazonų kongresas stengėsi išdirbti visos pasaulės bedieviams planus, kaip labiau susijungus, varyti išvieno pragaištingą ypač jau nuomenės bedievinimo darbą.

Per paskutiniąsias keturias dešimtis metų bedieviai veikė susidėję į sąjungą, vadinamą "Ligue de l'Enseignement." Tos sąjungos nutarimus vykdo apšvietos ministerija, juos palaikė ir rėmė didesnioji parlamento atstovų dalis.

M. Guiraud sako, kad valdžia ir dabar remia tos sąjungos sumanymus ir planus, panaikinti tikėjimą.

Ir dabar valdžia aiškiai rėmė parmazonų kongresą, o apšvietos ministeris Painleve tame pačiame parmazonų kongrese išgyrė bedieviškas mokyklas, kurios iš-

auginusios, girdi, tėvynės meile, ir suteikusios tautai tokius garbingus Francijos apgyvėjus.

Taip išsivajotais bedieviškosios mokyklos nuopelnais pasirėmęs, parmazonų pastumdėlis francuzų apšvietos ministeris Painleve mano toliau žengti žmonių bedievinime.

Girdi, bedieviškos mokyklos nors ir labai geros esančios, bet visgi jų įtekmė dar esanti permaža: nevisi vaikai dar teišsižadą tikėjimo. Tada reikia, anot jo, įvesti priverstinus kursus dar tiems, kurie jau esą pabaigę mokyklą. Tuos kursus žinoma valdžia paves parmazonams.

Sitai koks bedievių parmazonų planas. Iki šiol yra dar daug privatinių katalikiškų mokyklų. Jos užlaikomos aukomis ir negirdėtų geradarių bei mokytojų katalikų pašventimu. Bet katalikai dabar taip apkrauti mokesčiais ir duoklėmis, kad jie vos ne vos tegali išlaikyti privatinės mokyklas. Taigi katalikai nors ir norėtų, negalės beįstengti, užlaikyti savo katalikiškus kursus, kuriuos turės lankyti visi pa-
laikysieji mokyklas. O jei o apšvietos ministeris Painleve tame pačiame parmazonų kongrese išgyrė bedieviškas mokyklas, kurios iš-

viškus kursus.

Tai gi ir tie vaikai, kurie, besimokindami privatinėse katalikiškose mokyklose, buvo likę katalikais, besimokydami bedieviškuose kursuose ir tie turės tapti bedieviais.

Tokių būdu bedieviai parmazonai stengias Francijoje galutinai panaikinti tikėjimą ir visus žmones išvesti į bedievius.

Lietuviai katalikai, kurie tebesnaudžiate pratrinkite galutinai savo akis ir kol dar laikas, apsižiūrėkite, kad ir prie mūsų tas pats neįvyktu.

NAUJAS ORLAIVIŲ UŽPUOLIMAS ANT ANGLIJOS.

Londonas, rugs. 26 d. Vakar praėjusios dienos ir vidurnaktį vokiečių lakunai vėl bombardavo Londoną ir rytinius Anglijos pakraščius. Numesta daug borabų. Užmušta 29 žmonės.

NUŠAUTA 5 VOKIEČIŲ LAKUNAI.

Paryžius, rugs. 26 d. Vakar Sommos fronte buvo daug mušių ore. Oficialės žinios praneša, kad liko nušauta penki vokiečių orlaiviai.

TIKRAS PRAGARAS PRIE UPĖS ISONZO.

Pietinėj Austrijoje yra labai kalnuotas kraštas Tiroliu vadinamas. Tame krašte nuo amžiais ledais apklotų kalnų krikdama bėga žemyn upė Isonzo.

Jau kelintas mėnuo, kaip tos upės vanduo raudonas lygu nudažytas. Praeivis klausia vietinių gyventojų susitikęs, dėlko upės vanduo raudonas. Šie jam atsako:

tos upės vanduo raudonuoja nuo žmonių kraujo.

Jau kelintas mėnuo, kaip prie upės Isonzo eina galingas mušis tarp austrų ir italų. Italai čia sutraukė galingą armiją, susidedančią iš 500 tukstančių kareivių. Su ta visa galybe jie veržias prie Austrijos miesto Triest.

Austrų kariuomenės čia daug mažiau. Bet jiems padeda kalnuota šalis. Dieną iš dienos armatų griausmai čia nesiliauja. Italai šturmuoja austrų pozicijas, kurios yra ant augstų kalnų viršūnių.

Isonzo upė jau ne kartą buvo visai užversta lavonais ir sužeistaisiais. Iš tų sužeistųjų ir lavonų vietomis pasidarė tikri tiltai per upę, o kitur suversti net ištisi nužudytųjų kalnai.

Iš žaizdų tų nelaimingųjų sunkias kraujas ir nudažo Isonzos upės vandenį.

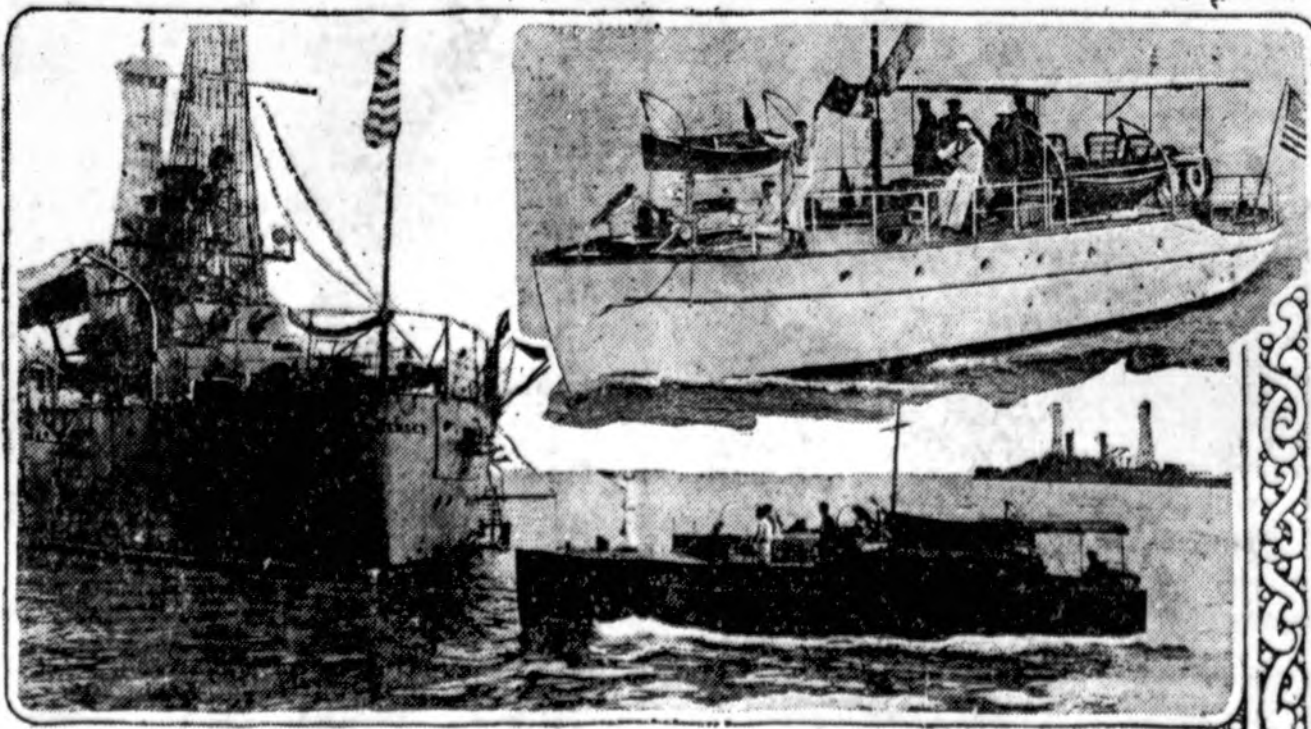
Ne karto atsitiko, jog prie tos upės suvirė negyvuųjų kalnai vasarą didžiausiose karščiuose likdavo nelaidoti po ištisą savaitę ir daugiau. Koks ten dvokimas, čia neaprašysi.

Italai vadina Isonzo upę "raudonąja." Kiti pataria tą upę ir ant žemlapio paženklinoti raudonais dažais. Tėbūni ji amžinam atsiminimui tų baisenybių, kokios dedas ant jos krantų.

Italų ten žuvo 100 tukstančių su viršu. Čia naktį nulipa nuo kalnų austrų kareiviai, eina išmušti įsigriovusius į jų kraštą italus. Kas matė tuos kareivius einančius į kovą, galėjo manyti, kad tai ne žmonės bet laukiniai žvėris. Vienoje rankoje šautuvus su ištietu durtuvu, antroje sprogstančios granatos.

Ir prasideda kova, kuri primina pragaro baisybes. Italai su austrais čia mušės ne vien durtuvais, bet peilais skerdžia kiti kitą, dantimis krenta viens antrą.

Šešis kartus italai buvo įsigriovę į Doberdo, šešis kartus liko iš ten išmušti.

Photos by American Press Association.

GARLAIVIAI, KURIE MOKINAS Į KARĘ.

Ivairios Zinios

MAŽAI ATVAŽIUOJA IMIGRANTŲ.

Washingtonas. Prasidėjus Europos kare imigracija žymiai sumažėjo. Šiais metais nuo rugpj. 1-mos iki rugs. 8 d. ateivių atvažiuo į Ameriką priplaukose tik 47,431. Per tą patį laiką 1913 m. imigrantų atkeliavo 184,632. Paskutiniiais laikais daugiausia atkeliauja meksikonų, graikų, portugalų ir išpanų.

Prieš karę ateivių atvykdavo Amerikon kas metą apie milijoną, dabar per išstisus metus atkeliauja apie 300,000.

POPIERIO IŠDIRBYSTĖJE STREIKAS.

Westbrook, Me. Apie 800 darbininkų sustreikavo Cum berland popierio dirbtuvėse. Streiką darbininkai pakėlė dėlto, kad kompanija norėjo panaikinti darbininkų uniją.

PAKĖLĖ ALGĄ.

Montreal, P. Q. Grand Trunk geležinkelio kompanija pakėlė darbininkams algą. Pakeltą algą pradėjo mokėti nuo pirmos rugs. š. m. Kompanija kas metą daugiau išmokės darbininkams \$500,000.

PARDAVĖJAI STREIKUOJA.

Brooklyn. 1,200 pardavėjų valgomų daiktų sandėliuose sustreikavo. Pardavėjai reikalauja, kad būtų sumažintas darbo laikas ir pagerintas užlaikymas.

DARBININKAI IŠLOŠĖ.

Philadelphia, Pa. Ciment darbininkai streiką laimėjo: algos pakeltos. Kontraktoriai padarė sutartį su darbininkais mokėti po 55 centus į valandą.

ANGLEKASIAI ŽADA REIKALAUTI 7 VALANDŲ DARBO Į DIENĄ.

Iš Indianapoliso pranešama, kad anglekasių organizacija "The United Mine Workers" mano pareikalauti nuo kasyklų savininkų idant darbo diena būtų sumažinta iki 7 valandų.

Darbas kasyklose yra labai sunkus ir užtat kasyklų darbininkai turėtų gauti daugiau palengvinimų.

NUŠOVĖ DIDELĮ ERELĮ.

Eaton, Cal. 14 metų amžiaus vaikas, Ward, nušovė vadinamą auksinį erelį. Nušautas erelis buvo dar jaunas, bet didumas jo siekia šešias pėdas ir pusę.

GELEŽINKELIŲ ĮPLAUKOS.

New York. Pastaraisiais metais geležinkelių kompanijos turėjo įplaukų \$1,176,804,000. Daugiau kaip pernai \$305,969,000.

250 ŽMONIŲ LIKO IŠGELBĖTA.

Garlaivis "Bay State" kuris ėjo iš Bostono į Portlandą, netoli nuo Elizabeth susidaužė į uolas. 250 keleivių važiavusių tame laive liko išgelbėti kitais laivais.

AMERIKOS UKRAINIEČIAI REIKALAUNA AUTONOMIJOS.

Detroit, Mich. neseniai buvo susirinkimas ukrainiečių. Susirinkime dalyvavo virš 1000 žmonių. Visi vienišais nutarė reikalauti idant ukrainiečiams Europoje būtų suteikta autonomija. Ukrainiečiai Amerikoje labai gerai susiorganizavę, dirba vienybėje.

TEATRAS KARĖS LAUKE.

Šiomis dienomis Paryžiaus gyventojai karės laukan pasijuntė teatrą. Daug artistų ir artistų sutiko dovanai linksminėti kareivius. Pirmiausia šis teatras pradės darbuotis Verduno fronte. Dekoracijos vežama ant trijų automobilių.

PABRANGŲ IR BEZDŽIŪNĖS.

Šiomis dienomis iš Japonijos į Petrogradą atvežta keli šimtai bezdžiūnių. Bezdzionės reikalingos dėl mokslų tyrinėjimų. Pirm rusai už vieną bezdžiūnę mokėdavo japonams po 5 rublius. Dabar gi už kiekvieną japonai pareikalavo 75 rublių.

Viskas brangsta karės metu. Brangsta ir socialistų "močiutės."

ATRASTA 36 BOMBOS NEŠULYJ (ČEMODANE).

Laikraščiai iš Zuricho praneša, kad Lozanoje (Sveicarijoje) geležinkelio stotyje liko suareštuotas tulas žmogus, kurio nešulys atrasta 36 bombos. Manoma, kad suareštuotas yra Austrijos šnipas, kuris važiuo su nebuvo.

sprogdinti elektriškas dirbtuves šiaurinėje Italijoje ir Simplono tunelį.

Tiek bombų but užtekę atlikimui to darbo.

STREIKUOJA.

New York. Metalų išdirbystėje 5,000 darbininkų pakėlė streiką, kad būtų algos pakeltos, ir kad darbo valandos būtų sutrumpintos.

LAIKE 22 DIENŲ BUVO ORE 56 MUŠIAI.

Laike pastarųjų 22 dienų vakariniame fronte buvo 56 orlaivių mušiai. Abi pusi turėjo didelių nuostolių.

VOKIEČIŲ ŽVĖRISKUMAS.

Danijos rašytoja K. Bramson praneša, buk vokiečiai nelaisvius tyčia užkrečia džiova. Paskui tie nelaisviai kaip ligoniai sugražinami tams kariaujančioms valstijoms, nuo kurių buvo atimti. Tokiu būdu, gird, vokiečiai sumažina skaičių žmonių, kuriuos reikia maitinti. o maisto Vokietijoje jaučiamas didelė stoka.

NEPAPRASTAS BRANGUMAS MAS RUSIJOJE.

"Russkoje Slovo" praneša, kad Čitoje suriai, pienas, daržovės ir žuvys pabrango net 300 nuošimčių.

SUSIVĄŽIAVIMAS BANKIERIŲ.

Kansas City išomis dienomis praideda susivąžavimas Amerikos bankierių.

Iš New Yorko susivąžiavimas išvažiuo 150 žmonių.

DEVYNIŲ METŲ VAIKELIS MIRĖ NUO DEGTINĖS.

New Yorke tulas 9 metų amžiaus vaikelis Mykolas Rirdon rado ant gatvės pamestą butelį "viskės." Nužėgęs radybomis gatvės vaikas tuojaus atkimšo butelį ir užsiglaudęs už sienos ėmė gerti skystimėlį. Kelioms valandoms praslinkus jauną girtuoklį atrado sustingusiu.

MUŠYS GRAIKŲ CERKVEJE PARYŽIŲ.

Šiomis dienomis graikų cerkvėje Paryžiuje prie gatvės Rue George Bizet kilo muštynės. Graikai studentai išiveržė į cerkvę, kurioje meldėsi už karalių Konstantiną, ir pareikalavo, kad maldos būtų sustabdytos. Dėl to kilo muštynės. Areštų šnipas, kuris važiuo su nebuvo.

NAMŲ BALTINTOJAI LAIMĖJO.

New York. Apie septynišimtus namų baltinimo darbininkų praeitą mėnesį sustreikavo. Šiomis dienomis visi sugrįžo prie darbo. Darbdaviai pripažino uniją ir pakėlė algą.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI NORI, KAD KARĖ TĖSTUSI.

Telegramos iš Londono praneša, kad konferencija Vokietijos socialistų 251 balsais prieš 5 nutarė, kad karė tęstųsi iki tol, kol Vokietijos priešai galutinai bus nugalėti.

Pagaliaus nukrito kaukė nuo socialistų, kurie visą laiką garsinosi didžiausiais priešais karių.

SUV. VALSTIJŲ PREKYBA.

Laike karės Suv: Valstijų prekyba su užrubežiu žymiai padidėjo. Laike pirmą 7 mėnesių šių metų iš Suv. Vastijų išvežta užrubežin prekių už 2,326,221,372 dolerių (995,944,544 doleriais daugiau negu praėjusiuose metuose). Į Suv. Valstijas gi iveržta per tą patį laiką prekių už 1,467,819,574 dolerių.

MEDINIAI BATAI RUSIJOJE.

Skuriniai batai Rusijoje labai pabrango. Už paprastus pusbačius kartais mokama 30 rublių ir daugiau. Mieste Rostove prie Dono dabar pradėta siuti batai su mediniais padais. Viršus batų daromas iš rubo.

Tokie batai su mediniais padais kaštuoja 4 rubliai.

APRUBEŽIUTAS SKAIČIUS SALIUNŲ.

Bayonne miesto vyriausybė įsitikrino, kad gyventojai per daug geria. Užtat nutarta salinų sumažinti iki 20, o skaičių svaiginamų gėrų krautuvių — iki 8. Šis aprubežiavimas pasiliks iki tol, kol skaičius Bayonnes gyventojų padidės iki 100,000 žmonių. Dabar, Bayonne turi 70,000 gyventojų.

KOKIOMS TAUTOMS IR KIEK AMERIKONAI AUKAVO.

Nuo pradžios karės lig pastarųjų dienų amerikona ir gėžiai kosėju. Gerklėje jaučiu skaudumą ir tarytum, koks nenuryjamas daiktas 000 dolerių, francuzams —

2,000,000 dolerių, anglams — 594,000 dolerių, serbams — 313,000 dolerių, rusams — 12,000 dolerių, vokiečiams — 3,750,000 dolerių, žydams — 5,223,000 dolerių ir lenkams su armenais arti 4,000,000 doerių.

KIEK ŽIURKĖS PADARO ŽMONĖMS NUOSTOLIŲ IR KAIP JAS NAIKINTI?

Žiurkės daro žmonėms daug nuostolių ir nemalonumų. Kiek jos sunaikina. Javų, daržovių, drabužių, auksų, deklų, valgių. Apskaitoma, kad Anglijoje žiurkės kas met padaro nuostolių iki 70 milijonų dolerių, Francijoje iki 40 mil. dol. Bet visu daugiausiai jos išsiplatino Danijoje.

Delto Danijos valdžia jau pradėjo kovą su tais gyvūnais. Ji paskelbė dovanas visiems žiurkių naikintojams.

Geriausiais žiurkių naikintojais yra pelėdos, katinai, kaikurie šunys. Tam tyčia padaryti įvairios rūšies slaptai. Beto, kad išnaikinti žiurkes geriausiai paimti iš aptiekos žiurkių tifo nuody, ižiebia juos gyvai žiurkės, o kai ji nustips, tai kitos žiurkės, esdamos jos mėsą, taja liga ir pačios užsikrės. Tokiu būdu ta liga prasiplatina tarp žiurkių ir pelių ir jų išnaikina galybėmis.

SVEIKATOS SKYRIUS

Veda Dr-as A. Rutkauskas
JIS GYVENA 2200 CLYBOURN AVE., NORTH SIDE, CHICAGO.

Klausimas. Praėjusią žiemą labai buvau persisaldęs. Nuo to laiko nuolat jaučiuos nesveiku, sopa galva, gelia smulkinius ir t.t.

A. K., Box 426, Manchester, Conn. Atsakymas. Žinoma, neįstytus ligonies sunku atspėti jo ligą, bet man rodo, si, kad tamstos galvoje yra daug pulių, kurie privalo būti kuogreičiausiai išleisti. Taigi neatidėliok tamsta gydymo, bet tuojaus kreipkis prie gero gydytojo arba į ligoninę. Tik saugokitės "daktarų" apgavikų, kuriems gydymas nerupi, bet rupi tik kuodaugiausiai išplėsti piningų. Gerą gydytoją gali tamstai patarti komisijonierius vietinio skyriaus Sveikatos Departament. Arba kreipkis tamsta į viešą valdišką ligoninę. Jei gu tamsta pasisakysi, jog esi to miesto gyventojas, tai gydymas tamstai bus dovanai.

A. K. Rutkauskas, M. D. Klausimas 1. Jaučiu sunkumą krutinėje ir gėžiai kosėju. Gerklėje jaučiu skaudumą ir tarytum, koks nenuryjamas daiktas 000 dolerių, francuzams —

A. Bledis — Chicago. Atsakymas.

Tamistos krutinėje gali būti aneurizmas, o gal tikta: širdies nusilpnėjimas. Gali būti kokia plaučių ar koseries liga. Butinai reikalinga, kad žiningas daktaras Tamistos krutinę iširtų ir patartų kaip elgties, ir kokių darbų Tamstai negalima nei bandyti dirbti.

Kl. 2. 3 metai kaip man ausyse plaka. Dažnai užėina baugumas ir lyg traukyte kas trauko gerkle, galvą ir kitas mano kuno dalis.

Daug daktarų manę gydę, bet man nei kiek negelbėjo.

F. M., Nashua, N. H. Atsakymas 2.

Tamstai tinka pirmiausia tilpės p. A. Bledžiui duotas atsakymas.

Man rodosi Tamstos širdis per daug silpnai kraują pumpuoja, delei tos priežasties daug kuno dalių negauna gana valvyo kraujo — maisto.

Patartina Tamstai imti "Digitol" (Mulford and Co.) 20 lašų, su vandeniu 4 kartus dieną, per 4 dienas vėliau, imti tikta po 10 lašų du kartu dieną.

Jeigu širdis vėl pradėtų dainai tvaksėti, tai ir "Digitol" reikia daugiau ir dažniau imti, bet nedaugiau kaip 20 ant karto.

Kl. 3.

30 metų budamas svėriau 2½ svarų, dabar 38 metų — sveriu tikta 160 svarų. Man kankina valgio nemalimas. Man galvoje užia, dunda.

P. K. iš Meriden, Conn. Atsakymas 3

Dažniausiai galvoje užia nuo neatsakančio kraujo tekėjimo, delei širdies nusilpnėjimo. Kas širdį nusilpnina, tai reikia ant vietos iširti, ir jeigu galima, prašalinti širdies silpninimo priežstį. Yra daugybės priežasčių, pagaminančių ausise užia.

Patsai, Tamsta, tyrinėkite kokie valgiai Tamstai tinka, o kokie ne. Nevisiems sveika mėsa maitinties. Labai svarbu, kad visokis maistas labai smulkiai sukrantomas ir su seile atskiedžiamas pirma nurijimo. Tiems, kuriems mėsos nesveika valgyti, dažniausiai šalti lašiniai nieko nekenkia.

Reikia vengti alaus, degtinės, vyno. Patartina imti strichninas vieną šešiasdešimtą dalį grano, 3 ar 4 kartus į dieną.

Klausimas 5. Ar dusulingam sveika valgyti medžių vaisiai? Tam pačiam ligoniui, ar saldus pienas geriau valgyti ar rugstas?

Atsakymas 5. Jeigu prie duslumo vienkart būtų grobų nesveikumas, tai gydant grobus, tulam laikui uždraudžiama kai kurie viešą valdišką ligoninę. Jei gu tamsta pasisakysi, jog esi to miesto gyventojas, tai gydymas tamstai bus dovanai.

A. K. Rutkauskas, M. D. Klausimas 1. Jaučiu sunkumą krutinėje ir gėžiai kosėju. Gerklėje jaučiu skaudumą ir tarytum, koks nenuryjamas daiktas 000 dolerių, francuzams —

Jūsų pinigą turi būti padėti geroje saugioje valstijos bankoje

Second Security Bank

OF CHICAGO

Milwaukee Ave. Kampas Western Ave.

3% ant Jūsų Pinigų

Atdara Pamedėliais ir Subatomis vakarais iki 8 valandai

Skolname pinigų ant Namų

Persiuočlame pinigų į Europa ir galima gauti Laivokartes

ISTEIGTA 1888 M.

KASPAR STATE BANK

PO PRIEŽIURA VALSTIJOS

KAPITALAS \$600,000

Mes mokame 3 proc. ant Pinigų.

Mes parduodame Foreign Money

Orders į visas dalis svieto.

Viršininkai

William Kaspar — Pirmininkas

Otto Kaspar, — Vice-Pirmininkas

Charles Krupka, Vice-Pirmininkas

Joseph Sikya — Kasierius

August Fieck — As't. Kasierius

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

VAIKŲ PARALYZIUS.

Vaikų paralyžius yra limpanti liga. Šios igos bakterijos, kurias vadina "virus," labai mėgsta vesities nosyje. Paskui jos draug su taukais pereina iš nosies galvon o iš galvos į nugarakaulį.

Nuo užsikrėtimo vaikų paralyžium iki apsigirmo paprastai pračina 8 dienos. Bet kaikurie žmonės kartais apsergsta ir po dviejų dienų nuo užsikrėtimo. Taipogi dažnai atsitinka, kad nuo užsikrėtimo iki apsigirmo pračina net dvi savaiti.

Šios ligos bakterijos gali užsilikti kune labai ilgai.

Kartą sirgęs vaikų paralyžium daugiau jau juomi nēkuomet nesuserga.

Tinkamų vaistų vaikų paralyžiui gydyti dar iki šiol nesurasta. Dažniausia gydymui šios ligos vartuojama kraujas tam tyčia apsigirintų vaikų paralyžium bezdžionių.

Vaikų paralyžius yra labai pavojinga liga ir reikia nuo jos mokėti tinkamai apsisaugoti. Šią ligą praplatina nevien ligonis, bet ir tie, kurie susieina su ligoniais. Musės taipogi labai prisideda prie išplitinimo vaikų paralyžiaus.

Apsirgus, ligonį butinai tuojaus reikia atskirti nuo kitų šeimynos sąnarių. Geriausia tokius ligonius gydyti ligoninėse.

Nuo vaikų paralyžiaus paprastai miršta nuo 5% iki 20% ligonių. Mirimai dažniausiai atsitinka ligos pradžioje.

Vieni pagyjantieji per kelias dienas nuo apsigirmo atgauna sveikatą, kiti gi sirguliuoja keletą savaičių o kartais net keletą mėnesių, kol galutinai pasveiksta.

Dr. A. K. Rutkauskas.

PATARIMAI, KAIP SVEIKU BUTI.

Kvėpuokite Giliai.

Dėlei palaikymo gyvybės savame kūne mes privalome nuolat kvėpuoti. Be kvėpavimo žmogus negali išgyventi nei kelių minučių. Taigi visi žmonės kvėpuoja, bet ne visi moka tinkamai kvėpuoti. O mokėjimas gerai kvėpuoti yra labai svarbus dalykus žmogaus sveikatai. Priešingai — mūsų kūnas negali gauti užtektingo oro.

Kvėpuoti reikia retai, reguliariškai, giliai. Nėkvėpuokite gerklę. Visuomet stengkitės kvėpuoti tik per nosį. Ypač pavojinga gerklę kvėpuoti žiemą bei šuolius išeinant ant oro. Tuomet mes galime persišaldyti ir susirgti.

Nevalgykite Perdaug.

Dažniausia žmonės valga daugiau negu reikalauja jų organizmas. O perdaug valgyti yra labai nesveika. Tuomet mūsų viduriai nebus tinkamai suvirškinti viso maisto skilvyj ir jis lieka nesunaudotas. Dėlei to dažnai žmonės gauna įvairias vidurių ligas.

Ypač reikia saugotis per daug valgyti šiltoje dienoje, kuomet esate nuvargę bei prieš sunkų darbą. Tuomet naudingiausia valgyti daržoves, vaisius ir t.t.

Taip, tokie patarimai yra, baisenybės ant baisenybių, o karės šmeikla vis tebeauga. Kas galėtų suskaičiuoti kiek motinų sopančių širdimis verkia, kiek vaikų žūsta varguose, kas galėtų apskaičiuoti kiek sužeistų ir užmuštų jaunų vyrų iškloti? Karė ryte ryja gyventojų turtą ir pačių žmonių gyvastis. Ji palieka nepakeliamą vargą, žmonių verkimą ir griuvėsius.

UŽSIPUOLIMAI ANT VOKIEČIŲ KANCLERIAUS BETHMAN-HOLLWEG.

Paskutiniomis dienomis daugelis Voikietijos laikraščių pilni užsipuolinėjų ant dabartinio vokiečių kancleriaus. Jį kaltinama ypač už tai, kad jis sutiko su Suvienytų Valstijų reikalavimais, kad vokiečių povandeninės laivės nebeskandintų su pasažieriais garlaivius. Tuo sutikimu kancleris privedė savo šalį padėti ginkla su kuriuo, anot tų laikraščių, būtų buvusi nugalėta Anglija.

Delto neva netikusio kancleriaus pasielgimo prasitęsė karė su jos vargais ir nelaimėmis.

28 d. šio mėnesio susirinkus vokiečių parlamentas. Manoma, kad kancleriui bus labai sunku bešisiteisinti prieš atstovus nuo visų jam daromųjų priekaištų.

Valdžiai į pagalbą kviečiamas ir garsingasis vokiečių armijos vyriausysis vadas feldmaršalas Hindenburg. Jis žada dalyvauti parlamento atidaryme.

KARĖS BAISENYBIŲ PĖDSAKU.

Vienas laikraštis taip aprašo mušio lauką Lietuvoje. Stai karės baisenybių pėdsakai. Jo nužingsniuota toliau... Likę jo kruvinos pėdos, užmušti ir sužeisti kareiviai. Kraujas, lyg pavasaryj sniegui tirpstant — upelis čiuvena, kliugena į milžino Nemuno prieglobstį. Apylinkėj sveiko namelio nėra beveik nei vieno: vienam granata stogą nupėšė, kitam visą kėrtę nunešė... Sienos, kaip gražtu šrapneliais išgrąžytos, stogai nudraskyti, suveltai ir vėjo draikomi po laukus. Tai vienur, tai kitur matyt apdegusių namų nodėguliai ir giliausios žemės išraustos duobės. Tas duobės išrausė didžiųjų armijų šūviai: jos turi 10—15 žingsnių pločio ir apie pusantro sieksnio gilumo. Naregėta jėga, kuri per sekundą išrausė tokią duobę! Muro tiltai išardyti, didžiausi jų akmenys ištaškyti po visą apylinkę, duobės pilnos kulipų skeveldrų. Toliau suversta didžiausia kruvo suplėšytų ir smuikintų išgrąžintų geležinkelio bėgių, jų vietoje išmušta giliausia duoba. Tai darbas vienos milžiniškos granatos.

Tylėdami klaidžiojame po išnaikinimo plotus. Tyli. Nė gyvulių, nė žmonių, nė sveikų gyvenimų: — tik tai žemė išarta, išdraskyta. Negalima suprast, kas čia darėsi tuotarpu, kaip įvairiais balsais kaukdamas lakstė granatos, kuomet sprogo bombos, kuomet degė kaimai ir žaibavo artilerijos ugnis dumais tirštame ore. Juk tuokart toje vietoje buvo tūkstančiai žmonių ir tie žmonės tas baisenybes sukėlė...

Nė ant pikčiausių žvėrių nėra tokių įrankių, kokiais žudoma žmonės — taip išsitarė vienas keliauninkas. Viena granata, kaip tą matęs pasakoja, užkliudė dylių gyvenimų medinį namą iš pat pažemės ir visai jį nesuardydama parvertė ant šono, namelis tikrai begriudamas visai susikraipė.

Žengdami per griuvėsius, šako kelevis, einame toliau; randam daržinę dar granatų nesuardytų su virve priristą buliuką. Jis jau baigė dvesti iš bado; nepasikeldamas nuo žemės tikrai dairėsi gailėstingomis akimis aplinkui. Netolies matyties miškas tarsi geležinės vėtrės išlaužtas. Storiausi medžiai suskaldyti į smulkius šipulius. Matėsi, kaip medžiai ugnyje virto iš šaknų ir sprogimo smarkumo nešamieji su kibirkštimis lėkė. Ir čia ant kiekvieno žingsnio išrausta milžiniškos duobės.

VOKIEČIŲ LAKUNAI BOMBARDAVO LONDONĄ. 30 ŽMONIŲ UŽMUŠTA, 110 SUZEISTA.

LONDONAS. Naktį iš subatos į nedėlią 12 vokiečių zepelinų užpuolė Anglijos sostinę Londoną. Buvo numesta labai daug bombų, kuriomis užmušta: 17 vyrų, 8 moteris ir 3 vaikai. Sužeista: 45 vyrai, 37 moteris ir 17 vaikų. Londono gi apylenkėse užmušta 2 ir sužeista 11. Keliose vietose buvo kilę gaisrai. Du zepelinai vis gi liko pašauti. Vienas zepelinas sudėgė draug su žmonėmis, o kitas liko paimitas ir nelaisvė draug su 22 patomis.

VIENAME MUŠYJ ŽUVO 30 ORLAIVIŲ.

Berlynas. Vėl prasidėjo baisūs mušiai Sommos fronte. Francuzai ir anglai atakuoja vokiečių pozicijas apylenkėse Conteelette, Rancourt ir Bouchavesnes. Taktininkai čia neteko 24 orlaivių, o vokiečiai 6.

NEPASITENKINIMAS RUSIJOS IR RUMUNIJOS.

Rusai labai daug vylės pasinaudosia rumunais, o rumunai labai daug pagelbos tikėjosi nuo Rusijos. Dabar Rumunija baisiame padėjuje. Laikraščiai išmetinėja valdžiai kam stojusi į karę. Visi mato, kad ir Rumuniją gali sukikti ta pati nelaimė,

kuri sutiko Serbiją ir Černogoriją.

Rusai taip pat nepatenkinti, nes jie turėjo daug savo kariuomenės iš Galicijos sūsi į Rumuniją. O sumažinus spėkas, Galicijoje pradeda nebesisekti.

VOKIEČIAI ŽUT-BUT PASIRYŽĘ ATIMTI RYGĄ.

Londonas. Atėjus į pagalbą turkų pulkams vokiečiai žada su visu smarkumu vėl pulti ant Rygos. "Ryga artimiausioje ateityje privalo būti vokiečių rankose!" — šaukia kaizerio generolai rytiniame fronte. Beje, čia gandas, buk Rygos frontan atvažiuos ir pats kanzeris.

RUMUNAI BĖGA BETVARKĖJ.

Rugsėjo 22 d. po pietų atėina žinia, kad vokiečių generolas von Makenzen apsu piančiu užpuolimu sumušęs rumunų ir rusų armiją. Ta armija dabar bėga betvarkėje. Ją vejas bulgarai ir turkai.

BULGARAI RUSŲ VALDINIUKUS VERČIA GATVES ŠLUOTI.

Berlynas. Rusų kariuomenė įžengusi Rumuniją vedėsi draug su savim daug "činovnikų." Tie "činovnikai" turėjo tapti valdininkais atimtuose nuo bulgarų miestuose. Bet didelė dauguma jų buvo paimta į nelaisvę. Sakoma, kad dabar bulgarai verčia juos šluoti gatves tų pačių miestų, kuriuos jie buvo manę valdyti. Lūkimo ironija!

FRANCUZŲ LAKUNAI BOMBARDAVO VOKIEČIŲ MIESTUS.

Paryžius. Keletas francuzų lakunų šiomis dienomis pasiekėmingai bombardavo vokiečių miestus: Manheimą ir Ludwigshafeną. Nuo bombų abiejose miestuose buvo kilę keletas gaisrų.

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.
Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėnus nuo sudėty pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, Iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimų
Tuojuo įtrink D-ro Richterio
PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvinų numylėtas naminis būdas
Tikras tikrai su pažymėta marke
"IKARA"

26c. ir 50c. buteliukas vieno aptikimo arba
P. AD. RICHTER & CO.
46 Washington Street, New York, N. Y.

BUKITE ATSARGESNI

Kuomet jūs nueinat pas akių gydytoją dėl akių, visų pirma žiūrėkite, ar jis turi kolegijos diplomą ir taip gi ar yra užsiregistravęs, ar turi Optimetristo Certifikatą, nes užvis svarbiausia Kolegijos diplomas.

AKIŲ GELBETOJAS.
Jei jūs kenčiat akių nuovargį, galvos skaudėjimą, tai atėikit pas savo tautietį lietuvi P. Millerį, o jis moksliskai priims akinius ir išgydys jums akis. Išsiginavimas per specialistus P. Millerį ir G. Millerį dykai.

Jeigu akiniai nebus geri, tai pinigai bus gražinami. Tai, pirm eiti kur kitur, atėikit pas mane persitikrinti, o jūs busit užgandinti.

Taipgi užlaikau didžiausią ant West Sides stori įvairiausių aukšinių žaliutų. Tai, kam reikalingi šluobiniai žaliutai, laikrodėliai ar kitoki daiktai, nemarškit atsilankyt, nes juos čia, ant savo tautietį lietuvi, gausit pigiau, kaip kur nors kitur. Atlaiką kas dien ir nedėliom iki 2 val. po pietų.

PETER MILLER IR G. MILLER

227 W. 225th St., ir OAKLEY AVE.

Tel. Canal 2941.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Pirmame pinigų į Banką atkėdijimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečia procentą ratomis ant metų. Šiuo laiku pinigų į Banką dėti yra pigiau, greitai ir teisingai, evyčių domų pinigų mainams, perkant ir pardaviant. Pardaviant šifortus ant visų pinigų į kraują, taipgi tikėtus ant gėdėkėlių po visa Amerika ir Europą.
Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodo lie tuos visokiuose atsitikimuose ir reikalauje ypatingai ir per laikus. Tik kreipkitės pirmine antrai.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelių draugystėms, o ypatingai: kokardų, guzikų, čig, metalinių, anamelinotų, ir padengtų celluloid'u, šarpu, veliaų ir karūnų.
Man pavosius darbus atlieka artistai.

M. A. Norkunas

166 Molrose street, Montello, Mass.

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 1 puslapį didumo. Kainuoja metams 50 c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St.

Shamokin, Pa.

Laikas Visiems Prie Šviesos

Jei trokšti įgyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį "ŠVIESA"

kuri skaitydama pats apsišviesi ir kitiems galėsi priipep šviesos parodyti kelią.

"ŠVIESA" rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

"ŠVIESA" kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

Didesnė!

Didesnė!

"TIKYBA ir DORA"

Nuo Naujų Metų eina padidinti. Įvairaus skaitymo tikėjimisko ir dvasisko turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo (kiekvienas tą laikraštį skaitydama atras nemaža savo dvasiai paguodos atras taip pat išaiškinimą visokių abejojimų ir užtintinėjimų tikėjimo dalykuose.)

Laikraštis eina du kartu į mėnesį. Kaina liko ta pati: 75c. metams. Kas atsiųs už 1c. krasos ženklelį (stampą) gaus vieną numerį pasiūfūrėti. Prenumeratą galima siųsti už krasos ženkleliais.

Adresas:

"Tikyba ir Dora"

1631 W. North Ave.

Chicago, Ill.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje The Hibernian Bank

Įkurta 1867 metais.

Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTAMENTAS
Pirmam Depozitui pradant nuo vieno dolerio ir daugiau, nē kuriuosmokama 3 nuosimėnus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.
Atlaiką Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS.
Perka ir parduoda properties ant komisijos: iskoilektoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės mokičius; skina pinigų ant itaisyty savasėjų (property).

Meldžiū platinti, angliška pamfletą apie Lietuvą.

"A. PLEA FOR THE LITHUANIANS"

Dar galima gauti visus numerius. O neužilgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemėlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS

324 WHRTON ST. - PHILADELPHIA, PA.

IŠ KARES LAUKO

MUŠYS PRIE UPĖS SOMMOS.

Jau 24 valandas duksta be jokio pertrukio tūkstančiai anglų armatų. Jos sutrauktos kuone prie kita kitos. Per klaurą dieną ir naktį jos ardo vokiečių apkasus. Po tokio ilgo šaudymo rodos visi apkasai išardyti. Tuose apkasuose rodos nebegali būti nei vieno gyvo žmogaus.

Tuomet anglų kariuomenė sukamanduota pulti į apkasus šturmu.

Visi tikėjosi kad pirmoje ir antroje apkasų eilėje atbėgę anglų kareiviai teras tik sudraskytus vokiečių lavonus. Tačiau apsiriko.

Eina anglų armija, lygu koki jura siubuoja. Vos tik angliai prisitartinio prie apkasų, kaip nepasipils juos tikra kulų kriuša iš vokiečių apkasų. Pirmoji anglų eila gulė lig vieno. Artinas antra, su antrąja ta pati nelaimė. Eina treti, ketvirta eila. Galop suvirto lavonų ir sužeistųjų tokios galybės, jog lavonai stati stovėjo vienas į kitą atsirėmę. Vokiečių kulkasvaizdžiai surengę anglams baisiausią skerdinę.

Galop visgi vokiečiai iš apkasų buvo išmušti. Apkasai pateko anglams.

RUMUNAI NETEKO TRANSYLVANIJOS.

LONDONAS. Rumunams visu mušio frontu nesiseka. Iš Transylvanijos jie liko išvyti. Hatzego apylinkės taipgi apleidė rumunai. Bulgari paėmė miestus: Petrosny ir Szurduk. Miestą Szurduk rumunai atėmė nuo bulgarų tuojau po apskelbimo karės. Ji randasi 50 mylių atstu į pietvakarius nuo Hermanštado.

Dabar laukiama didelių mušių Dobrudžoje. Stiprios jėgos bulgarų ir vokiečių renkas pri Danubos. Vyriausis vadas von Makenzenas truko plyšo pasiryžęs paimti svarbų Rumunijos

uostą Konstanzą ir tvirtovę Čarnavodą. Jeigu vokiečiams ir bulgarams pasisektų paimti tvirtovę Čarnavodą, tuot jau lengva būtų pereiti ir upę Danubą.

KARĖS BAISENYBĖS.

Nereikia nei įsivaizdinimų, suprantama koks gyvenimo padėjimas, kur pragaištingoji karė siaučia. Vokiečių oficerius pasakoja, kad talkininkai kas valandą išsuna po 90,000 kartų iš armatų prie Sommos upės. Gi talkininkai tvirtina, kad vokiečiai toje pačioje vietoje išsuna į dvidešimt keturias valandas net milijoną šuvių. Kanuolių trenksmo baisybų negalima apskaičiuoti. Kiekvienas šuvis išgaidina žmogų mirtinai. Sprogstančios granatos smaikina viską, kas tik aplinkui yra. Ne kalni žmonių sveiki kūnai esti į smotelius suplėšyti ir griuvėsiuose palaidoti.

Karės pradžioje skerdynių praneštos žinios kiekvienam žmogui baisiais šurpuliiais nukresdavo. Dabar žmonės nebeišsigasta jų baisybių, lyg kad karės debesis būtų prasiblaivę. Bet ne. Upės nuo pat pradžios iki šiol pastriuvusios žmonių krauju. Mušių laukai nukloti sudraskytais jaunų vyrų kūnais. Visur dumai, ugnis, trenksmas ir žmonių nepasitaisantis verkimas. Europoje pavirto į milžiniškas žmonių skerdyklas, o milijonai kareivių skerdėjais.

Karės debesis nevienosiblaivo, bet kas kartą labiau apsiniaukia. Francijos amunicijos ministras savo valstiečiams praneša, kad ši metų šuvių pagaminama dvidešimt keturius kartus daugiau, negu karės pradžioje. Sprogstančių karės prietaisų dabar yra pridirbama šešis dešimtis kartų daugiau negu prieš metus. Bet to dar negana, vis neužtenka amunicijos. Nors dabar yra amunicijos daugiaus pridirbama per keturias dienas, kaip pirmiausia buvo pagaminama per ištis-

VOKIEČIAI LAIMĖJO NET 6 MUŠIUS.

Gauta žinios, kad laike pa starųjų 24 valandų įvairiuose frontuose vokiečiai laimėjo šešius mušius. Prie Peronnos, apylinkėse upės Sommos, vokiečiai gerokai pamušė francuzus. Champa-nijoje (Francijoje) pasekmingai buvo atakuota rusų kariuomenė. Prie Kovelio taip po gi mušami taktininkai. O Dodrudžoje ir Transylvanijoje rusai su rumunais taip greit bėga atgal, kad tarytum devyni botagai ant jų nugaros kabotų.

MIESTO COMBLES DĖNOS SUSKAITYTOS.

LONDONAS. Nors vokiečių pozicijos apylenkėje miesto Combles buvo labai tvirtos, bet visgi francuzai nugalėjo vokiečius ir užėmė jų apkalas. Vokiečiai priversti buvo atsitraukti iki pat miesto. Arši kova prasidėjo priemiesčiuose. Francuzai paėmė ir nelaisvę 3 aerius ir 97 kareivius.

Tuo pačiu laiku generolas Foch nuo pietrytinės pusės apsupė dalį miesto Combles. Čia paimta ir nelaisvę 40 kareivių.

Iš visko matyti, kad šis miestas greit turės patekti taktininkams.

Iš šiaurvakarių nuo Combles anglai atmušė ataką vokiečių ir užėmė dvi mylias jų apkalų.

Gi prie Rancourt francuzai išmušė vokiečius iš ketvirtos apsigynimo linijos. Gird, ten ypač skaudžiai nukentėjo vokiečių artilerija.

REVOLIUCIJA GRAIKIJOJE PLATINASI.

Athenai. Visoje Graikijoje nepasitenkinimas valdžia didinasi. Visur sukilimai, riaušės, nerimastis. Kretos sala pasiskelbė esanti nepriegulminga. Taip pat žada pasiegti artimiausioje ateityje ir kitos salos.

VOKIEČIAI ZABANGOSE.

LONDONAS. Telegramas praneša, kad francuzai ir anglai laimėjo didelius mušius Sommos fronte. Anglai paėmė du miestus: Lesbeons ir Morval.

Pastarasis miestas visai arti yra nuo Combles. Visi užimti miestai turėjo didelę svarbą strateginio žvilgsniu.

Kitos telergamos praneša, kad francuzai dar užėmė miestą Rancourt, dvi myli rytus nuo Combles. Taipgi francuzai išmušė vokiečius iš apkalų prie Fregicourt. Combles yra apsuptas kuone iš visų pusių. Tik viena pakalnė, mylios platumo, vokiečiai gali iš zabangų pasprukti.

Francuzai ir anglai paėmė didelį skaičių vokiečių nelaisvėn, daug kanuolių, amunicijos.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

Socialistų veikimas Eastone Pa.

Ir čia lietuviai subruzdavo veikti. Pirmas didžiausias dalykas, ką mes nuveikėme, tai išsigijimas naujos bažnyčios, kuri mums kaštavo apie 18 tukstančių dolerių.

Mes taip pat jau pradėjome rengti prakalbas, piknikus ir t.t.

Šitai 4 d. rugsėjo surengėme pikniką Franch Rickenbach farmoje. Piknike dalyvavo labai daug, pelnė 72 dolerių su centais. Tie pinigai skiriami nupirkti žemės ir bažnyčią reikalingų daiktų. Pikniku visi patenkinti.

Prieš šitos progos negaliu nepaminėti ir tamsybių skleidėjų mūsų socialistų. Tie neva laisvės, bet teisingiau pasakius vergijos ir tamsybių šalininkai surengė taipogi pikniką toje pat farmoje 9 d. rugsėjo. Bet jų piknikas nepasisekė.

Žmonių buvo jų piknike mažai. Mat jau ir mūsų lietuviai pradeda suprasti, kas da paskūčiai tie socialistai ir ima nuo jų šalintis, kaip nuo užkrėstųjų bjauria liga.

Nors jų piknike alaus buvo iki soties, tačiau žmonės pikniku labai nepatenkinti. Ten buvo ir karštų ginčų, po kurių ir patį socialistai prisipažino, kad iš jų jokios naudos. Taigi kaip kitur taip ir mūsų krašte socialistų pastangos sukvalinti žmones, greitai išsiblaškys kaip dūmai ir nueis niekais.

Čia priminsiu vien mūsų socialistų veikimą. Socialistas Mikolas Karlauskas sužeistas mirė. Vietiniai socialistai susirinko i laidotuves, kurios buvo grynai socialistiškos. Socialistai dalyvavusieji buvo apsiraišioję raudonais skarmalais, pasirišę raudonus kaklaraiščius, pagaliau ir kojines (panėkos) buvo raudonos. Išrodė visi lygu gaidžiai su raudonomis skiauterėmis ir raudonomis kojomis.

Socialistai norėjo nešti ir savo kruvinąją vėliavą, bet valdžia nepaviljo. Numirėlį laidojant socialistai paprašė, kad benas užgriežtų marseliję, bet kapelmeisteris nesutiko. Tai socialistų laidotuvis buvo aprašytas ir anglų laikraščiuose. Ir anglai labai pasipiktinę tokiu negražiu socialistų pasielgimu. Beto neseniai čia apsigėdė p. A. Kleviute su p. J. Stasiuliu. Ko tie socialistai nedarė, kad p. Kleviute padarytų savo šalininke. Kadangi jaunavedis buvo katalikas, šliubą paimta bažnyčioj.

Socialistai iš keršto atsakė dalyvauti vestuvėse. Tik jų visa garbė čia liko paminta po kojų.

Sužinoję apie tai vyčiai stojo i darbą. Susirinko puikus jaunimo būrelis. Vestuvėse dalyvavo net 26 poros gražaus vyčių jaunimo. Bet gerb. kun. P. Gudaitis pasakė labai gražų pamokslą prie šliubo, taip kad ir patys socialistai sarmatijos savo nepadoraus elgimo, o kiti socialistai buvo net vertkti pradėję: Čia lietuviai katalikai nebeduoda save socialistams tamsuoliams už nosies bevedžioti. Daugelis skaito "Draugą" ir kitus katalikiškus laikraščius, kurie platinas vis labiau ir labiau, o socialistų ir laisvamių šlamštus žmonės meta i šalį. Tegyvuoja šviesa, tegyvuoja meilė tėvynės ir Bažnyčios.

J. S. Lankuniškis.

KEWANEE, ILL.

Socialistų Prakalbos.

Rugsėjo 13 d. šių metų čia atsibaladojo A. Bulota su šeima. Pirmą Bulota kalbėjo apie Lietuvos vargus. Bet kalbėjo taip nuobodžiai, kad klausytojai ėmė snausti ir žiovauti. Bulotienė kalbėjo apie "Žiburėlio" Draugiją. Ant galo Žemaitė paantrino Bulotos žodžius.

Auką rinko du kartu. Tarp jų kurie aukavo mažiau ir katalikų. Broiai, argi jūs nebeturite žustančių Lietuvoje brolių, kad aukautate i socialistų fondą? Argi jūs norite, kad už jusų praktiką išgalėtų socialistai, kurie yra mūsų tautos ardytojai, ar norite kad jie sukeltų savo socialistiškąją revoliuciją su visomis jos baisenybėmis, su visais žmonių žudymais, argi jūs norite, kad už jusų pinigų socialistai daugiau žmonių apmulkintų. Ne broliai katalikai susipraskime ir mes kaip ir kitur, mes aukaukime nukentėjusius Lietuvai, o ne socialistų fondui, kuriam renka pinigų Bulota.

"KELEIVIS" IR ŽYDAI.

Daugumas katalikų, per savo nesupratimą, skaitė bedievišką socialistų šlamštą "Keleivio". Gaudė Maičio blevyžgas. Nuodijo savo širdį bedievybės nuodais ir kartu krovė "Keleivio" leidėjams dolerius.

Prisizvėję iš nesupratusių katalikų pinigų, šian dien "Keleivio" leidėjai užstato žydams "iškalas." Ar ne ironija? Tą turėtų išdėmėti kiekvienas katalikas ir netik pats šalintis nuo so-

cialistų šlamštų, bet ir kitiems savo draugams aiškinti tų šlamštų kenksmingumą.

Stai "Keleivio" leidėjai vos tik spėjo pasistatyti So. Bostone namą ir tuoj šale savo spaustuvės, ant antrųjų lubų atdarė žydų "iškalą."

"Keleiviu," matyt, žydai daug artimesni ir už "draugus" socialistus. Stai statant "Keleivio" namą, žydai, kad galėsią gyventi eiti i "raudonąjį namą." Ir tik spėjo "Keleivio" "raudonąjį namą" pastatyti, tuoj pilnas primarmėjo žydų. "Draugai" socialistai pamatę, kad "raudonąjį namą" jau žydai užėmė, nuleido savo socialistiškas nosis kaip statines. Nebereikalo žmonės seniau kalbėjo, kad "Keleivis" už žydų pinigų leidžiamas. Atsiradimas "Keleivio" name žydų "iškalos" turbūt, atidarys akis daugumai lietuvių ir jie pamatys, kas per vieni tie socialistų šlamštų leidėjai. Mes, katalikai, turėtume to fakto neužmiršti ir ateityje sukrusti veikti, kad tie žydų bičiuliai socialistai daugiau žmonių su savo šlamštais nebemulkintų. Tam mes turime kuo daugiausiai ir kuoplausiai skieisti katalikiškus laikraščius.

Wm. Kulnis.

PITTSBURGH, PA.

Rugsėjo 20 d. š. m. S. L. R. K. A. 87 kuopa-parengė vakarą su prakalbomis Suomų ir Dukterų Draugijos svečinėje.

Pirmiausia p. K. Vaišnoras kalbėjo apie S. L. R. K. A. organizaciją. Kalbėtojas kvietė prisirašyti prie minėtos organizacijos. Buvo pasakyta keletas deklamacijų. Paskum vakaro vedėjas su pažindino susirinkusius su p. A. J. Sutku, garsingu kalbėtoju ir organizatorium. Ponas Sutkus kalbėjo apie spaudos galybę ir apšvietą. Kalbėtojas, svetis papasakojo daug pamokinančių dalykų. Nurodė kaip galima i-gyti reikalingą žmonių gyvenime apšvietą. Ragino skaityti gerus raštus ypatin gai, kas neturi užsisakyti "Draugą." Prisiminė ir apie nešvarius socialistų darbelius. Kalba tęsėsi porą valandų.

Baigiant prakalbą atsirado gudruolių, kurie panorėjo užduoti klausimus. Ponas Sutkus paklausė: "Ką norite?" Paduotus klausimus kaip pradėjo aiškinti, tai susisarmatyje socialistų galvočiai, nėšinosi pro duris. Mat jau nebežinojo ką sakyti. Ponas Sutkus antru atveju kalbėjo apie socialistus ir jų idealus.

Alleghenietis pasilieką dekingi p. Sutkui už tokias pamokinančias ir gražias prakalbas. Kad dažniau atvyktų panašių kalbėtojų tai ir pas mus lietuviai pradėtų susiprasti.

Senas Alleghenietis.

INVAIRIOS ŽINIOS PRAREGEJO

Vokiečių laikraštis St. T. Blatt 4 rugp. 1916 m. aprašo šitai ką:

Didžiausis Francijoje miestas yra Paryžius. Paryžius yra taip pat ir didžiausiu Francijos socialistų lizdu ir įvairių revoliucijų gimtovė.

Pagaliaus ir dabar, laike didžiosios karės, kuomet žmonės mirksta varguose, kuomet taip stoka vienybės, socialistai nesiliauja kurstę vieno luomo žmones prieš kitą.

Jie rengia didelius mitingus, pasakoja suvargusiems žmonėms apie socialistų rojų, kurs kaip žinote niekuo nesiskiri nuo bjauros vergijos, o ant galo nuo tų suvargusių žmonių jie renka pinigų tam tariamam rojui įvykdyti.

Sviesesnieji darbininkai, pasipiktinę tais socialistų nešvariais darbais, ėmė kiti kitam kalbėti, kad socialistams, tiesą pasakius, rupi ne darbininkų, ne vargšų gerovė, tik jų pinigėliai.

Po tokio socialistų mitingo vieną rytą eina du vargšai tarp savęs kalbėdamu, kad socialistai daug geriau padarytu sušelpdami bent vieną badaujantį. Dabargi jie masina žmonės su tuo savo roju, ir traukia nuo žmogaus paskutinius pinigus.

Taip besikalbėdamu juodu prieina prie Mont-Martre kalno. Ant to kalno viršūnės stovi didelė graži Salidžiausios Jėzaus Sirdies bažnyčia. Apie bažnyčią daug senelių, suvargusių moterų, biednų vaikų.

Grįžtančiuoju du vargšai, paklausė vienos moters, kas čia per susirinkimas. Ji atsakė: Netrukus bažnyčioj bus šv. mišios, o po mišių bus dalinamas valgis visiems vargšams ir badaujančioms našlaičiams. Kunigai ir gailėstingieji katalikai deda pinigų ir kasdieną peni po kelias tukstantis vargšų.

Išgirdusių tą paaiškinimą, ir grįžtančiuoju vargšų nuėjo kartu su kitais i bažnyčią.

Per mišias pagiedota gražias graudingas giesmės, o po mišių šv. visa vargšų mi-na nuėjo i labai didelę salę, įtaisytą po bažnyčios. Salėje stalai patiesti, padėtas paprastas, bet sotus ir sveikas valgis.

Prie stalų susėdo valgyti apie du tukstančių vargšų. Jiems tarnavo prie valgio kunigai ir gailėstingos katalikės ponios.

Tas reginys labai sujudino tuodu vargšų, kuriuodu neseniai buvo buvusi socialistų mitinge.

Atsimini, sako vienas, kaip per mitingą socialistų kalbėtojas dergė kunigus, kaip kokius kraugerius, der gė katalikus, kaip darbinin-

kų skriaudų palaikytojų. Dabargi patis matome savo akimis, kad tie apšviestieji ir socialistų išniekintieji kunigai ir katalikai šelpia vargšus, peni badaujančius si-ratas. Gi mūsų socialistai nevien nieko neduoda, bet dar paskutinius pinigų nuo vargšų vilioja.

Dabar aiškiai matyti, kame tikrieji darbininkų ir vargšų prieiteliai, o kame jų išnaudotojai.

Suprtao dalyka

Niekur Amerikoje nėra taip gražiai sutvarkytas katalikiškosios spaudos platinimas, kaip Winona's mieste Minnesota's valstijoje.

Su tuo tikslu jaunimas ten sutvėrė katalikiškosios spaudos kluobą, kurs su nematytu atsidėjimu ir pavizdingu sistematiškumu platiną katalikišką laikraštį.

Prie to prakilnaus darbo labai daug prisidėjo šv. Terezos kolegijos mokiniai.

Ačiū Dievui, jau ir mūsų jaunuomenė ima suprasti didžią katalikiškosios laikraštijos svarbą ir ją platinti po mūsų žmonių.

Papiežiaus paliuosavimas

Visi Vokietijos ir Austrijos laikraščiai reikalauja, kad popiežius būtų paliuosutas nuo Italijos valdžios ir Austrijos valdžia tiems reikalavimams pritaria.

Bedieviu fanatizmas

Francijoje kur verda baisi kova, kur katalikai guldą galvą už savo tėvynę, bedieviai ir socialistai valdininkai tariais, kaip bjauriau butiems našlaičiams. Kunigai ir gailėstingieji katalikai deda pinigų ir kasdieną peni po kelias tukstantis vargšų.

Išgirdusių tą paaiškinimą, ir grįžtančiuoju vargšų nuėjo kartu su kitais i bažnyčią.

TIKRAS GYVENIMUI PAMATAS.

Parapijinės mokyklos padeda tikrą pamatą priaugančiam gentkarčiai. Čia esti išguldinėjama, išaiškinama ir išrūšiuojama kiekviena reikalinga gyvenime užduotis. Bažnytinės mokyklos išmokiną ir prirengia mokinius draisiai sutikti gyvenimo kovą, padaro tikrais piliečiais, Dievo ir tautos mylėtojais. Parapijinės mokyklose vaikų yra vedami neiškraipytu, bet tikru mokslo keliu. Kas jauno vaiko širdyje pakuriuos suteikė Muncheno sėta tas ir išaugo. Gi parakardinolas.

pijinėse mokyklose yra kudių krutinėn iškiepijama dora, tikėjimas ir tėvynės meilė. Delto bažnytinės mokyklos padeda tvirtą žmogui pamatą. Bažnyčiai ir tautai pasėja naudingus vaisius.

Atsiranda tokių, kurie parapijinės mokyklas paniekina. Kiti katalikai tėvai leidžia savo kudukius i viešąsias mokyklas. Tuotarpu bažnytinėse mokyklose mokslas paprastai stovi augščiau, kaip viešose mokyklose. Čia mokinama angliška ir lietuviška kalba, istorija, skaitliavimas, geografija, piešimo, dainavimo ir kas tik reikalinga prie gyvenimo. O ką jau be kalbėti apie išaiškinimą tikėjimo dalykų, be kurių žmogaus gyvenimas yra lygu numirėlis be dvasios. Čia yra vaikai mokinami ir prižiurimi kiek viename žingsnyje. Sessleris yra pasišventusios mokinimai. Jos turi reikalingą mokslą.

Parapijinėse mokyklose vaikams yra pirmoji priirangimo vieta, kurioje jie padeda gyvenimui neviruojant pamatą, kur išmokinama mylėti Dievą, ir būti tikrais Lietuvos sunais ir dakterimis.

PATIS SAU PRIESINAS.

Labai didelis yra katalikstės, kunigų ir vienuolių prietelis bedievis Watson. Tuotarpu savo dukterį tas bedievis įdavė auklėti katalikų vienuolėms (zokoninkoms). Mat iš bedieviškų mokyklų, kurias pats taip uliai platina, nieko gero nesitikiąs.

Kas nežino Carranzos Meksikos prezidento. Juk tas kraugerys Meksikoje taip baisiai kankina ir persekioja katalikus, kaip pagonis pirmaisiais krikščionis amžiais. Vienok tas bedievis Carranza savo dukterį atsiuntė mokintis i St. Louis, Mo. ir ją įdavė mokinti vienuolėms (zokoninkoms). Mat jis bijąs, kad jo dukტė nepaliktu bedievė, bedieviškose mokyklose besinokindama. O bedievė likasi nebegodosianti savo tėda. Tai matydamas nevienas klausia. Jei bedieviškos mokyklos yra negeros, išturkina vaikus, kam gi jas platinti? Jei katalikiškosios mokyklos yra geros. Vaikams duoda nevien mokslą, bet ir dorą išauklėjimą, delkogi jas persekioja?

Tas pavizdys aiškiausiai parodo, kaip bedieviai veidmainiauja, kaip jie mulkina žmones, kaip jie stengias tuos vargšus išvirkime ir nelaimėse paskandinti.

BAVARIJOS KARALIUS PAVOJINGAI SERGA.

Bavarijos karalius Liudvikas yra labai mylimas visos savo šalies. Dabar telegramos praneša, kad karalius labai sunkiai serga. Jau priėmė ir šv. Sakramentus. Kas jauno vaiko širdyje pakuriuos suteikė Muncheno sėta tas ir išaugo. Gi parakardinolas.

Čia garsinami sąnariai skolingi už 2 ir daugiau mėnesius, kurie butinai privalo užsimokėti spalio mėnesį. Pakol šis surašas pereis per organą, tame laike gal daugelis užsimokės, taigi lai buna jiems žinoma, kad vardai buvo paimta pirmiau negu užsimokėjo, užtai yra pagarsinti.

1 kuopa.

Dominikas Aleksa kaltas už 5 mėn., Dominikas Švedas už 4 mėn., Marcelė Agurkienė, Ona Straigienė, Katrė Kaledienė, Motiejus Šeštakauskas, Alena Totoraitienė, Magdė Matulevičienė, Marė Pavilionienė už 4 mėnesius, Rožė Agurkienė.

2 kuopa.

Alek. Zataveckienė, Edvardas Dyžunas, Ona Šatunienė, Ona Gudaukienė, Emilija Buividienė, Matusas Buividė.

3 kuopa.

Simas Makauckas, Ona Motiejienė, Marė Grinčienė, Kostė Pranckietienė, Vincas Mačukonis, Marė Bernotienė, Ignas Balčiūnas, Kazys Gražulevičia, Jonas Adomaitis, D. Bekšienė, Kasperis Augustas, Augustas Žindzius, Mikas Butenas, Pranė Lukosevičienė, Anelė Jasinauskienė, Anicetas Grivertas, Tamošius Griška, Magdė Griškienė, Leonora Butienė, Marcelė Balčiūnienė, Ant. Raugaitė, Jonas Danulis, Pranė Dvaušauskiūtė, Marė Ladienė (iš kur?)

4 kuopa.

Ant. Navickas, Mykolas Mškelevičia, Marė Sunkienė, Jieva Makavičienė.

5 kuopa.

Jonas Zaliauskas, Juoz. Zaliauskas.

6 kuopa.

Jurgis Mališauskas už 4 m. Vincas Vaitiekunas, Jonas Struckus, Ona Struckiūtė.

7 kuopa.

Ona Visockienė, Agnė Navikauskienė, Juoz. Dereškevičius, M. Valaitis, A. Valaitienė, O. Reklaitienė, J. Andruskevičius, A. Šauksčius, M. Matuševičia, M. Viškočka, M. Simauckiūtė, P. Smalenskas, R. Barkmonienė už 4 mėn., P. Svetland už 4 mėn., Marė Džemdienė, Pr. Smaidžiūnas, P. Mardosa, O. Mardosienė, A. Laukaitis už 4 mėn., Marė Snickėiūtė, Marė Zaveckienė, O. Satrauckienė, T. Simauckas, Juozas Verbickis, Alzė Verbickienė, S. Valiukonis.

8 kuopa.

K. Bagdonas, K. Jušienė, N. Preikša, J. Sinkėičius, P. Paluckis, Marė Grigaičiūtė, M. Krauciūtė, Mykolas Janė.

9 kuopa.

Em. Samšūtė, Rožė Smalackienė, O. Urbanavičienė, L. Pociuvienė, J. Dulbienė, K. Sinkunas.

10 kuopa.

P. Sakalauskas, O. Valančiūtė, O. Taraškaitė, Ant. Gudžiūnas, O. Gudžiūnas už 5 mėn., Veronika Grožauskienė už 4 mėn., Salomė Stankaitė už 4 mėn., K. Kairys už 4 mėn., Magdė Valašiniūtė už 5 mėn., M. Morta Ragaišienė už 4 mėn., Z. Nekrošūtė, O. Guolėiūtė už 5 mėn., R. Čiurlionienė, P. Portulaitė, D. Šimaičiūtė, A. Krašas, K. Mačiulis, O. Lileikienė už 4 mėn., K. Kulis.

11 kuopa.

P. Stravickiūtė už 4 mėn., Ur. Zitinskis, O. Baltuškinė už 5 mėn., Marė Jekubaitienė, K. Aleksandravičia už 5 mėn., J. Bagdonas, J. Rutėfonis už 5 mėn., K. Klimušauskas už 5 mėn., Kamarauskienė, Rožė Juodsnukienė, P. Jurgonienė, M. Majelaičiūtė, A. Majauskas, J. Alenskas, V. Ulevičienė už 4 mėn., A. Magauskienė, K. Elinskas už 5 mėn., J. Jurkunienė, K. Jolubaitė už 5 mėn., Mot. Verscekas už 4 mėn., Kat. Balandienė, Julė Valušienė, už 4 mėn., O. Stalioniūtė už 4 mėn., P. Simanaušienė už 5 mėn., K. Dvareškienė, L. Taulienė, Iz. Lazdauskas, J. Prikočkis, J. Slučinskas už 4 mėn., M. Slučinskienė, A. Prikočkienė, A. Verseckienė, M. Ulinskienė, M. Bružienė už 4 mėn., V. Bakutienė už 5 mėn.

12 kuopa.

Juoz. Jankauckas, Marcelė Tamašauskienė.

13 kuopa.

O. Rekiene, M. Pranekis, J. Kriščiuniūtė už 4 mėn., O. Kriščiuniūtė už 4 mėn., Mag. Krakaučiūtė, K. Zolynas už 4 mėn., O. Zolynienė už 4 m., J. Juknelis už 4 mėn., S. Lukpetris, J. Tiberis už 4 mėn., V. Rudzinkas, Juoz. Kungys, O. Mikolaičiukė, J. Klišienė, J. Rudzinkas, A. Misičienė, V. Ambrazienė, O. Mažeikienė, S. Rudzinskienė, O. J. Sakėvičienė, V. Zardeckas, Marė Dubnienė, A. Mikolajunas, A. Magdusauckas už 4 mėn., O. Tarcevičienė, P. Jokubaitis, B. Lietuvninkienė, N. Tainjinskiūtė, Adele Urbanavičienė už 4 mėn., A. Laukaitienė, J. Petrauskienė, J. Butkevičius, O. Miliauskienė, M. Laukiūtė už 4 mėn., O. Mikniūtė už 4 mėn., A. Dutkevičiūtė, O. Rekuviene, Z. Jurgelionienė, J. Lietuvnikas už 4 mėn., Petras Petronis, K. Kašinskienė, V. Pilipauskienė už 4 mėn., Ig. Pilipauskas už 4 mėn., O. Sakėvičiūtė už 4 mėn., J. Grebbauskas už 4 mėn.

15 kuopa.

M. Bušienė, O. Laurinaičiūtė, L. Landauskas, B. Lauriutiūtė, A. Laudanskienė, D. Simanaitienė, A. Pilkius, A. Pilkienė, A. Šlakis.

16 kuopa.

S. Pilipas už 4 mėn., Kaz. Pakštas, O. Valiunienė, O. Kizaliavyčienė,

17 kuopa.

V. Sadauuskienė, A. Mickėlionienė, J. Staniutis, A. Staniulienė, T. Le skauckas, A. Bielskis, M. Reklaitienė, M. Naujokienė, V. Naujokas, J. Janušienė už 4 mėn., A. Rakaukas, T. Kunseičienė, A. Mitukienė, P. Ažienė, R. Tamulionienė, A. Strimiūtė.

18 kuopa.

Mikalina Gilienė, K. Lukšys, O. Rašimienė, V. Andrejauskienė, J. Potockienė, M. Gibienė, J. Šimkovienė, P. Doekienė.

19 kuopa.

V. Zukauskas, D. Lakavičiūtė,

20 kuopa.

VI. Zubaitis už 4 mėn., J. Tribulskis, J. Utkauskas, J. Sefeltaičiūtė, V. Zinkienė.

21 kuopa.

Ona Ramkaičiūtė, A. Ašmenskas už 4 mėn., Aug. Jankauskas už 4 mėn., J. Mockus, už 4 mėn., A. Kalinauskas, R. Abedinskienė, V. Armalienė, A. Navickas, Ona Staniulitė, už 4 mėn., kun. J. Žilinskas, L. Gedhlinaitė, J. Skirkevičia už 4 mėn., A. P. Saparnis, Sk. Palandzevičienė, M. Dragunienaitienė, B. Dragunaitis, S. Višinskas, M. Brožienė, K. Brožis, N. Kavaliauskienė, P. Nakeerienė už 4 mėn., Juoz. Zardeckas už 4 mėn., J. Bielskis už 4 mėn., Marė Sleinienė, J. Januškevičia, J. Stakas už 4 mėn., J. Pečiukoniūtė, Dom. Januškevičienė, K. Norkunienė, P. Januškevičius, kun. F. Kemėšis, Ver. Šaparnienė, O. Povilaičiūtė, K. Kaulinskiūtė už 4 mėn., A. Žalvis, Kazys Tamevičia.

23 kuopa.

A. Šivokas už 4 mėn., Juoz. Šivokas už 4 mėn., J. Raulyaitis.

24 kuopa.

J. Ambrazevičia, K. Ališauskienė, Pr. Stankevičius, S. Kunickis už 5 mėn., A. Levonienė, Agota Brazgelienė,

25 kuopa.

Stasys Kolekauskas.

26 kuopa.

Juzė Brazevičienė, Eleonora Dovišienė.

27 kuopa.

Jieva Bernatoniene, Ant. Bernatoni.

28 kuopa.

G. Daugeliūtė, J. Radžiūnas

29 kuopa.

O. Suprauskienė.

30 kuopa.

P. Kulikaušienė, J. Januškas, O. Norvilienė, Marė Varskienė už 4 mėn., M. Salduvienė už 5 mėn., K. Gurskiūtė 4 mėn., M. Petkienė, 5 mėn., A. Sračienė, J. Tamošaitis.

31 kuopa.

A. Šliuzienė, M. Alekasandravičienė, M. Aponikienė, Pr. Kranauskienė, A. Jankauskienė, A. Zukauskas, M. Jezerskienė, už 5 mėn., M. Matulaitienė, P. Pajaujienė, A. Dulkienė, A. Kranauskas, Kartė Stankevičienė, A. Šverskienė, A. Stuškienė, M. Janulevičienė, O. Merievičienė už 4 mėn., Marė Vitkauskienė, Magdė Isodienė.

33 kp. M. Slimienė

už 4 mėn., A. Zekienė, už 4 mėn., P. Mačiulskis, Kazys Dovidaitis už 4 mėn.

35 kuopa.

J. Rupeika už 4 mėn., Juoz. Jurkaitis už 4 mėn., K. Čienkauskas už 4 mėn., O. Maideienė, F. Malinauskas.

36 kuopa.

A. Lapeniūtė, B. Staniulis, M. Akialis, M. Akialis, M. Akialienė, V. Plikaičiūtė, J. Zarskas už 4 mėn., O. Zarskiebarienė, P. Ambrulevičius, A. C. Zavišienė, M. Pridotkienė už 4 mėn., A. Levanavičienė, V. Adomaitis, M. iVrpa, A. Miškunienė už 4 mėn., Magdė Juškauskienė už 4 mėn., Paulina Lapeniūtė, Marcelė Daušienė už 4 mėn., T. Brilienė, J. Brazauskas, P. Kasparaitienė.

38 kuopa.

J. Mickus, M. Janulevičia, M. Zukauskas, A. Neverdauskas, L. Brenza, P. Tanonienė, Z. Gudukas, P. Yselis, P. Prieike, J. Simkonis, Iz. Jakubauskas, V. Povilionis, A. Pavilionienė, Ad. Vabeliūnas, B. Povilauskiūtė, Marė Daubarienė, P. Ahbrulevičius, A. Vaičiulis.

39 kuopa.

P. Kudrotaitė, J. Statkus, T. Gribaitė už 4 mėn., K. Doveikis už 4 mėn., J. Krauda, P. Čekanauskas, V. Džokas už 4 mėn., J. Leščauskas.

40 kuopa.

Magdė Jurgelevičiūtė, Agota Vingrauskienė,

41 kuopa.

J. Deltuvienė, B. Morkunienė už 5 mėn., B. Mingilas už 5 mėn., J. Ginkuvienė, P. Skliutas, R. Dubekienė už 4 mėn., J. Stanaitis, Jurgis Jankauskas, J. Skliutas už 4 mėn., Pranas Pranckevičia už 4 m., K. Savickas, kun. J. Raštaitis, M. Čevinskienė.

42 kuopa.

J. Barkauskienė, K. Sakalauskienė, J. Kazakevičius, Agota Obeciuniūtė, M. Dailidienė, M. Uzupienė už 5 mėn., A. Jaffei už 5 mėn., A. Kancerienė už 5 mėn., Pranė Adašuniūtė, J. Gegužinskas, R. Jankevičiūtė, A. Mikulskiūtė, J. Dargis už 4 mėn., Vali-kevičiūtė, O. Bielevičienė, J. Vistajunas už 4 mėn.

43 kuopa.

M. Pičiulis už 5 mėn.

45 kuopa.

K. J. Klimas, O. Klimienė, S. Tamulionienė, Jonas Vaite- kunas už 5 mėn.

46 kuopa.

Marė Vaitkunienė.

47 kuopa.

Matijošius Uselis, Magdė Uselienė, R. Salašavičienė, M. Lanauskienė, Marė Mikeli- onienė, M. Kalasevičienė, M. Kiseliauskienė, J. Kabacevi- čius, A. Bubnienė, M. Kveda- rienė, M. Kondrotienė, Pran. Gildauskas, V. Giedraitienė.

48 kuopa.

B. Šaltis, Alena Gričaitė, A. Rumsienė, R. Stankevičienė.

50 kuopa.

P. Kulikauskas, O. F. Ku- likauskienė, O. Norevičienė, A. Zenevičiūtė, M. Raibiki- tė, J. Vaitėkauskas, J. Duo- nis, M. Sucas, M. Janušaiči- ūtė.

51 kuopa

A. Černavičienė, A. Zabrie- nė, M. Kukienė, R. Nevulienė,

J. Kvedera, J. Mikušauskas, O. Kačaliauskienė, K. Stal- monis už 2 ber., T. Grigaliu- nas, O. Grigaliunienė už 4 m.

53 kuopa.

J. Ragaišis už 5 mėn.

54 kuopa.

B. Cigelskis, K. Draugeli- nė.

56 kuopa.

J. Rauba, J. Bičiūnas už 5 mėn.

57 kuopa.

Ant. Borkintas.

58 kuopa.

A. Zemaitaitis, Marė Ze- maitaitienė.

60 kuopa.

P. Bernotas už 4 mėn., J. Mockienė, S. Moskus, J. Lau- cienė, A. Stakauskienė už 4 mėn., O. Maižienė, M. Berno- tienė už 4 mėn., O. Mickunienė už 4 mėn., Marė Čurinskienė, M. Paimbrekiūtė.

61 kuopa.

P. Kriščiūnas, M. Kriščiū- nienė, J. Ignatavičia už 4 m. 15 ber., P. Žieringas, A. Ju- diekienė, A. Jokubauskas, A. Jokubauskienė, M. Jaibinie- nė, A. Venclovaitienė, M. Ven- clovaitienė, J. Kulbokas, Bar- bė Kulbokienė, A. Harmonta- vičienė, A. Muolušienė, Jonas Skrypkas, A. Jasanauskienė, J. Jasieniauskas, A. Jasie- nauskienė, O. Žieringienė, J. Varnagis, J. Judickas, S. Ju- ras, A. Jasieniauskas.

62 kuopa.

M. Jasinskienė.

63 kuopa.

Pr. Baltrušaitis už 4 mėn., P. Pelkuniūtė už 4 mėn., J. Kidolis už 4 mėn.

65 kuopa.

M. Balioniūtė, Pranas Sa- dauskas.

67 kuopa.

A. Vaičiūnas, M. Balsavi- čius.

69 kuopa.

O. Vaišienė už 5 mėn., P. Šultis, M. Stankauskienė, J. Pečiulienė už 4 mėn.

70 kuopa.

M. Karalienė už 4 mėn. M. Janušauskienė už 5 mėn., O. Dapkunienė už 5 mėn., O. Žu- kauskienė, J. Lesinskas už 5 mėn., M. Krasauckienė, L. Slušenskienė, M. Karužienė, K. Stepulevičia, V. Zelonis už 5 mėn., O. Puodžiūnienė už 4 mėn., Pr. Urbienė, K. Vago- nienė, M. Merkevičienė, M. Zilonienė, M. Karveliūtė, K. Lesinckienė už 4 mėn.

71 kuopa.

J. Macijauskas, K. Linerta, J. Trškauskas, V. Vrsia- cas už 4 mėn.

72 kuopa.

Rokas Gelžinis už 5 mėn.

73 kuopa.

M. Jenėys už 5 mėn.

74 kuopa.

P. Staniunienė, K. Sugždi- nienė už 5 mėn.

75 kuopa.

M. Kansienė, M. Aidukienė, M. Bakšienė, P. Bartuška, P. Bartuška, L. Sluzelis, Toliau bus.

Na kiek Tamsta Uždirbi bet Kiek Sutaupini

Jeigu tamsta nori buti savistovys tai vienas kelias jo dasiekti, tai pradėt Savings account'ą. Žmogus, kuris dirba turi ir žinoti kaip taupyti savo pinigus dėdamas juos į banką. Niekas negali žinoti kur kokia nelaimė atsitiks ar bedarbė ar liga prispaus ir tuomet nebus iš kur gauti pa- šelpo užlaikymui savo šeimynos. Neatidėkite ant toliaus, bet pradėkite šiandieną. Mes mokame 3 nuosimčius. Mes siunčiame pinigus į Lietuvą žemiausiom kainom. Klaus- kite mus apie kainas

I dėkite savo pinigus į banką, kuri yra po valstijos priežiūra.

Mūsų turtas siekia suvirš šešius milijonus dolerių.

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Mūsų turtas slekia suvirš \$6.000.000

PRANEŠIMAS.

Šiuo pranešu, jog aš šiuo atveju nėsu organo literatiš- kos komisijos sąnariu ir kilu- siose šių vasarą del namo pirkimo ginčuose nedalyvau- ju, kaip kad kurie intarinėja. Su pagarba Kun. J. Dobužinskas. 20 IX - 1916, Newark, N. J.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

SLRKA. 67 -ta kuopa lai- kys susirinkimą 1 d. Spalių bažnytinėje svetainėje 4-riose po pietų. Todėl visi sąnariai ir sąnars malonėkite ateiti ir paauj sąnarių ats. vesti, kvie- čia

Kuopos Pirmininkas.

SLRKA. 36 kuopa, matyda- ma daug svarbių reikalų Susi- vienijimo dirvoje, sumanė su- žausti N. J. Valstijos apskri- čio konferencija. Konferen- cija įvyks spalių 15 d, 1916, 1:00 val. po pietų, vietos lietu- vių parapijos salėje, 157 Mant- gomery st., Paterson, N. J. Kviečiama, kad visos iš apy- linkės SLRKA. kuopos pasių- stų delegatus viršinėton konferencijon.

Komitetai:

A. Masandukas ir J. Žematis.

SLRKA. 101 kuopa laikys bertaininį susirinkimą spalių 1 d, 1916 m. 1 val. po pietų, Apveizdos Dievo parap. svet. Sąnariai teiksitis buti su- sirinkime, ir kurie dar kalti užsimokėti.

Ateidami atsiveskite susi- rinkiman naujų sąnarių. D. G. Sulkaitė.

58-toji kuopa Curtis Bay, Md. laikys paskutinių šių me- tų susirinkimą, nedėlio 8 die- nų spalio, 1916 m. 2 val. po pietų, pas kuopos pirmininką A. B. Radauską No. 2 Hazel s. Malonė. kviečiami visi sąnariai at- užsimokėti mo- kesių sir naujų atsivesti pri- sirašyti.

A. B. Radauskas, Kuopos raštininkas.

TAUTŲ SANDERMĖ AMERIKOJE.

Europos tautos kovoja žut- ar but kovoje. Amerikoje tos

pačios tautos gyvena geriau- isoj sandarmėj viena šalia ki- tos ir pati sandermė yra taip- gi jų išgyrime Trinerio Ame- rikoninio Karčiojo Vyno Eli- ksyro. Italias Girardo Varano iš Mt. Carmel, Pa.: "Aš netingėsiu pagarsinti jusų vai- sų, nes jis tikrai yra galin- gas. Nors aš dar nepabai- giau antrosios bonkelės, jau- čiu jau jo veikmę, taip, kad ne- moku net išpasakoti to". Mi- chail Babienski, lenkas rašo iš Northbridge, Mass.: "Aš var- toju Trinerio Amerikoninį Karčiojo Vyno Eliksirą jau antras metas ir be jo aš ne- galėčiau gyventi šitame pa- sulyj". Trineris jis yra ne- patyginamu vastu nuo vidurių užkietėjimo ir visų nega- lyų ppeinadų nuo vidurių užkietėjimo nuo aplamo silp- lono galvos skaudėjimo, ke- penų ir žarnų ligų. Aptieko- se, Kaina \$1.00.

Trinerio dokumentas yra- s, jis va- tas tikrai laikyti- mą vartoti. A. sateikiantis tikrą palengvinti ramatose, neuralgijoj, peršampus, įvairuo- se priemoniuose ir tt. Kaina 25c. ir 50c. aptiekose. Kra- sa 35c. ir 60c.

Jos Triner, išdirbėjas che- miks, 1339-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

THE KEISTER'S LADIES TAILORING COLLEGE.

40 ir Cottage Grove Ave., Chicago, Ill. Telefonas Oakland 5252. Jūs nusistebėsite kaip puiki ir len- gva yra mūsų metoda padirbio dra- bužių.

Todėl Keister College yra popu- laria. Pamatykite mus apie specia- le kainą del siuto.

KAINOS MOKYNIAMS:

Pilnas kursas su instrukcijoms \$25.00

Sigvimo kursas 10 dienų \$5.00

Tel. Yards 1532
DR. J. KULIS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS,
3259 S. Halsted st. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų ir
vaikų.
Priėmimo Valandos: nuo 9 ry

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. rafinas, 2327 W. 23rd St., Chicago, Ill.
CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskas, 59 Teneyek St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vasišauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Išdininkas — J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Išdo globėjai:
V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Knygins — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

Išd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai:
A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

SUSIV. LIET. R. K. AM. PITTSBURGO APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Baurus Vaisnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Vice-pirm., Antanas Visminas, Homestead, Pa.

Raštininkas, Kanst. Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

Išdininkas, kun. S. J. Čepanaitis, 318 — 4th Ave., Homestead, Pa.

Organizatorius, Kanstantas Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

SEKANCIAUS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNINGYNĖ.

1. Gabrio "Lietuvių Lenkų mišja".

2. Jono, "Diedas ir Gražina".

3. Jono, "Kelionė į Europą".

4. Jono, "Kražių Skerdynė".

5. Jono, "Konradas Valenrodas".

6. Freemanas "Europos Istorijs".

7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".

8. Jono, "Naktys".

9. Astramsko, "Petrus Zemaits".

Aplikacija turi būti pažymėta knopos viršaičių vardais ir krasos ženklelių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS, PLYMOUTH, PA.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Se-

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Išdininkas: — B. Vaisnoras, 1514 Carson St., S. S. Pittsburg, Pa.
Išdo globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.
J. Miliauskas, Pittsburg, Pa.

AUKOKITE TAUTOS FONDAN.

Išėjo iš spaudos DVASISKOJO GYVENIMO VADOVELIS.

Puiki knyga — turtinga, turini.

Didelė, gražiai išleista. Tur 409 pusl.: aukskai apdaryta. Su prisitintu nusiaina tik DOLERIS.

Tuojaus ją gausi, tik parašyk pas:

KUN. A. STANIUKYNĄ, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, of "Savaitinis Draugas" published weekly at Chicago, Illinois for October 1, 1916, State of Illinois, County of Cook. Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Paul Mulevicius, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Savaitinis Draugas" and the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publishers, editors, managing editor, and business managers are:
Publisher Draugas Pub. Co., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill., Editor Rev. Dr. A. Maliauskis, 2323 W. 23rd St., Chicago, Ill., Managing Editor Rev. F. B. Serafinas, 2327 W. 23rd place, Chicago, Ill., Business Manager Paul Mulevicius, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

2. That the owners are: Draugas Pub. Co., Inc., Reverend fathers: A. Ezerkis, Cicero, Ill., F. B. Serafinas, Chicago, Ill., A. Skrypkas, Chicago, Ill., V. Dargis, Wilkes - Barre, Pa., J. Damcius, Minersville, Pa., J. J. Jakaitis, Worcester, Mass., J. Kuras, Scranton, Pa., J. Kaulakis, Philadelphia, Pa., M. Krušas, Chicago, Ill., S. Pautienius, Shenandoah, Pa., N. J. Petkus, Brooklyn, N. Y., K. Skrypkas, Detroit, Mich., J. Stankevicius, Newark, N. J., A. Staniukynas, Chicago, Ill., K. Urbanavicius, Brooklyn, Mass., T. Zilinskas, So. Boston, Mass., I. Zimblys, Philadelphia, Pa., V. Matulaitis, Silver Creek, Pa., M. Kraucius, Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: McMahon and Hoban, Chicago, Ill.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circulations under

Rumatizmas Sausgėlė

Nesikankite savo Skausmais, Rumatizmu, Sausgėle, Kaulų gelimu, arba Mėslungiu — raumėnų sukimui; nes skaudėjimai naktinė kuno gyvybė ir tauriai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prasalina virš minėtas ligas mums šiandien, daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikė. Prekė 25c, per paštą 28c.

JUSTIN KULIS, 3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Knyga "BALVINIS SVEIKATOS," arba augalais gydymas prekė 50c.

which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Paul Mulevicius,
Sworn to and subscribed before me this 23rd day of September, 1916,
Joseph J. Elias,
(My commission expires April 29th, 1917).

Samoninga gaspadinė

visada turi savo namuose butelį Doro Richter's

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis būdas įveikti visus skaudėjimus Rumatizmo, persilaukimo, išsivirimo, ir t. t.

Tikras tikrai su pažyminta marke "IKARA"

25c. ir 50c. buteliukai visose aptiekose arba F. A. D. B. & Co.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis ADVOKATAS

19 SO. LA SALLE St. (Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St. Tel. Drovers 5326

EXTRA NAUJIENA

Kuo tik išėjo iš spaudos šitos LABAI IDOMIOS kniugelės:

1) SOCIALISTŲ NORAI IR DARBAI TIESOS SVIESOJE. Čia gyvais atsitikimais prirodyta, ko nori socialistai. Čia išvilka aikštėn SOCIALISTŲ SEKRETAI.

2) I SOCIALISTŲ ROJŲ. Kas nori linksmų pasiskaitymų, teparka šita kniugutę.

3) GIORDANO BRŪNO. Didis bedievių kankinys. Kas nori pažinti bedievius ir jų vodus, skaitykit šita kniugutę.

Perkant PAVIENIŲ kiekvieną kniugelę tekaštuoja tik po 5 CENTUS. Imdamas VIENOS RUSIŲ kniugelę nemažiau 100, gausi po 3 centus, imdamas nemažiau 200, gausi po 2 centus, imdamas nemažiau 500, gausi po 1 centą.

Kas norėtų gauti VIENOS RUSIŲ, bet sudėtus iš trijų pirmųjų rusių kniugelių, tas už 200 kniugelių užmoka 5 dol., o už 500 tik 8 dol.

4) MARKSAS II. Pasiremiant pačiais svarbiausiais SOCIALISTŲ DOKUMENTAIS, šitoje kniugelėje yra išrodyta, kaip socialistai rengia žmonijai BJAURIA VERGIJĄ.

Ta kniugelė yra didesnė. Perkant PAVIENIŲ, ji tekaštuoja tik po 8 CENTUS. Imdamas nemažiau 100, gaus po 5 CENTUS, imdamas nemažiau 200, gausi po 4 CENTUS, imdamas nemažiau 500, gausi po 2 CENTU.

Gerb. KUNIGAMS ir AGENTAMS čia GERIAUSIA PROGA paskleisti po žmones naudingų ir idomųjų kniugelių. Pasiskubinkite užsisakyti! Piningus reikia užmokėti UŽSISAKANT.

Su visais tais reikalais kreipkitės į "DRAUGAS" PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijs, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indominasias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi visą to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomai ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja kniugelių, kuriuos dailumu, gražumu, turtingumu, pigumu viršija visos išleistuvės.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS" 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijs, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indominasias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi visą to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomai ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja kniugelių, kuriuos dailumu, gražumu, turtingumu, pigumu viršija visos išleistuvės.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS" 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del Motinu

Niekados neieškite niekam savo vaikų bučinat. Daug parojingę Egiptui gauti. Jeigu Jūs.

Jeigu Jūs vaikute turi diarehę, contipation, arba kitokias ligas arba jeigu Jūs dantis dūsta, neužmirškite duoti jam "Kopp's" Baby's Friend, kuris yra jau išgobdėjęs tukstančius mažų vaikelių per paskutinius 40 metų.

"Kopp's" Baby's Friend yra gaminamas už 25 c. ir 50 c. kiekvienoj vaistinyčioj.

Jeigu Jūs negalite gauti pas savo aptiekorinį, prisigykite mums popierinį dolerį, prisišysime Jūs 50c. buteliukus, tuos per paštą.

C. E. Kopp

KOPP'S BABY'S FRIEND YORK, PA.

Su šiuo parašiu tikrai originališkas.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda namas ant dviejų lubų augščių. Vienas pagyvenimas turi 5 kambarius, kitas 6. Taipogi įvestas gasas ir maudyklės. Arti trijų gatvėkarių linijų ir elevatorius. Atneša 12 procentų ant pelno. Namas yra po numeriu 6005 Lafayette ave.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Užrašyti i bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais. Kainos labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nauda. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekejas šioje muzikos mokykloje.

Adresas: A. Aleksandravičius, Vedėjas, 66 Conseylyea St., Brooklyn, N. Y.

Atsiųskite pas savininką po numeriu: 6007 Lafayette ave.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS NAUJIENA.

Brooklynas neseniai atvežė muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS, baises Varšavos muzikos konservatorijos, ir atidavė

LIETUVIŲ MUZIKOS MOKYKLĄ.

Mokymai ant PIANO, SMUKO, CHORO GIEDĖJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išgudoma TEORIJA, HARMONIKA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

SKAITYKITE

"DRAUGA."

\$31,000,000.00

Suviršum depozitu turi dabar didžiulis Valstijos Bankas State Bank of Chicago

Nuo jo įsteigimo 1879 metuose tasai bankas nuolatos augo taip, kad šiandien jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — \$5,000,000.00.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigų šiame banke, čia jau sudėta Suvienuintųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicago miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rūpi saugumas jų pinigų, tegul pasidėda banke. Dang lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigų ir džiaugiasi.

Bankas moka 3

Iš Lietuvos Gyvenimo Amerikoje

PITTSBURGH, PA.

WEST END.

Rugsėjo 17 d. 1916 m. vakare, šv. Vincento bažnyčios svetainėje buvo prakalbos. Kalbėjo garsingasis kalbėtojas p. A. J. Sutkus, visiems plačiai žinomas lietuvių veikėjas ir gabus kalbėtojas.

Jis stengėsi supažindinti mūsų žmones su lietuvių katalikiškąja spauda. Jo kalba patiko labai visiems klausytojams. Nepatiko tik vienam socialistui. Tas nesusipratus žmogutis buvo taip įsikarščiavęs laike prakalbą, kad neatbutinai stoti su kalbėtoju į disputus, bet matyt tas nepamatė, kaip tas tamsus socialistelis skrydo per duris.

Po to p. Sutkus kalbėjo apie S. L. R. K. A.

Publikos laike prakalbą buvo susirinkę pilna svetainė. Matyt žmonės čionai gerai susipratę ir mėgsta gerą prakalbą. Reikia pagirti už gerą užsilaikymą svetainėje.

Zinys.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Socialistas išsigando.

Prieš dviejų metų čia apsigyveno, taip sakant įsimeigo grazi mergina Agneska. Su vienu socialistu J. Ab. su kuriuo pas miesto teisėjų paėmė laisvius. Kadangi jaunikiu socialistėlis nenorėjo eiti į bažnyčią, tai virš minėta mergina, pasijuto su vedžiota. Ilgai netrukus jiedviem gamys atnešė sūnelį. Motina geidė, kad būtų apkrikštytas bažnyčioje, tėvas nei klausyti nenorėjo. Taip ir liko vaikelis be šv. Krikšto, augo į naujos rusišios socialistišką pagonį. Ši met vasaros laiku tuodu ištvirkėliu susipyrko ir norėjo persikirti. Vaikelio motina išėjo į miestą ir nuėjus pas patarimo. Vaikelio tėvas socialistas nieko nelaukdamas, paėmė savo kudiškį ir nunešęs atidavė į prieglaudos namus. Motina sugrįžus ir neradus savo vaiko ėmė graužti ir verkėti ir jį ieškoti savo socialisto, kad dažinoti kur jis padėjo vaiką. Surastasis ištvirkėlis socialistas pasakė: "Vaiką atidaviau į prieglaudą, kad nori gali atsiimti."

Motina nubėgus vaiką atėmė vos gyvą, nuo didelio verkimo. Nuo to laiko vaikas pradėjo sirgti, teip kad utarninko naktį rugsėjo 12 d. vaikas mirė. Įdomu tas, kad keletą dienų vaikelis mirdėjo kol numirė.

Vaiko tėvas ir motina, išgaidinti tokia sunkia mirtimi, pasipasakojo airėms mo-

terims, kad vaikelis nekrikštytas, tai delto ir ne numirė. Tada tos svetainės moteris pradėjo jį krikščioniškai pasielgim. Tada "socialistas" susigraudinęs išbėgo laukan ir nubėgęs pas airių kunigą, meldė, kad ateitų nors mirštantį vaiką pakrikštytų.

Žinoma, katalikų kunigas, išgirdęs tokius prajovus skubiai atėjo ir pakrikštijo vaiką.

Tai pavyzdys mūsų merginų, kurios nori susidėti su tokiais tamsuoliais ir ištvirkėliais socialistais. Tokie ištvirkėliai pagaliau ir savo vaiko marino be krikšto, ir daro lietuviams sarmatą net svetintaučių akyse.

K. Vuoslis.

PERU, ILL.

Rugsėjo 24 d. š. m. vietos lietuviai moksleiviai laikė susirinkimą su programmu. Programoje dalyvavo p. V. Damašas ir p. S. Bartkus. P-nas Damašas pakalbėjo apie amatų pasiskyrimą. Ponas Bartkus padėklemavo eiles.

Nutarė turėti programus kas sekmadienis. Programai esti laikomi, kad išsilavinus iškalboje.

Ši metą šv. Bedo kolegijoje lietuvių mokinių yra 13. Lietuvių kalbos mokytojas yra p. L. Šimutis.

Panemunietis.

CICERO, ILL.

Rugsėjo 20 d. š. m. L. Vyčių kuopa laikė susirinkimą. Susirinkime nutarė pasistengti prikalbinėti kuopdžiausius aukų rinkėjų ateinančioje L. D. A. Pagirtinai nutarimas.

Antras iš svarbesnių nutarimų tai surengti su programmu vakarą. Vakaro peleną paskirs L. Vyčių organo palaikymui.

Po nutarimų draugiškai pažaidė lietuviškas žaismes.

K. V. V. P.

BALTIMORE, MD.

Vietos L. Vyčių 19ta kuopa rengia puikų vakarą parą. naudai. Rengiamas vakaras įvyks spalio 17 d. 1916 m. šv. Jono parą. svet. Vakarą programos bus turtin-gas. L. Vyčiai vaidins gražų veikalą keturių veiksmų dramą "šv. Cecilija." Pirmą kartą toks programos bus Baltimore. L. Vyčiai 19ta kuopa nuoširdžiai kviečia visus atvykti rengiamam vakaram.

K. Z.

MINERSVILLE, PA.

Neseniai į Minersvillį atvyko gerbiami svečiai tik su grįžę iš Lietuvos Dr. kun. Bartuška ir Dr. Bielskis. Jiedu mums papasakojo daug įdomių žinių apie dabartinę Lietuvą. Lankydamies po sunaikintą Lietuvos kraštą matė savomis akimis

lietuvių brolių neapsakytus vargus. Delto jų pasakytai žodžiai buvo gyvi ir pilni žingeidumo. Nevienas apsišilustė veidus išgirdęs kas dedasi po Lietuvos griuvėsių ir koks vargas spaudžia mūsų brolius.

Per prakalbas aukų surinko \$131.00 nukentėjusiems nuo karės.

Minersvillečiai gali pasigirti duosnumu. Vietos lietuviai jau suaukavo labdariniams tautos reikalams \$1,400.00.

Ką veikia ar sudėda aukas tai katalikai.

Čia taipgi yra trukšmadienų socialistų. Nors ir jie yra žmonės ir lietuviai, bet jiems nerupi žmoniškumas nei šelpimas žūstančių lietuvių vargo bėdose. Jie sau praleidžia laiką ir užpelnytą centą besitampdami po teismus ir besipėdami.

Rugsėjo 21 d. š. m. vienas iš socialistų neapkenčias bažnyčios, nušovė savo kudiškį ir pats save nusišovė. Argi ne sanžinės neramumas tai daro? Juk socialistai yra nustoję doros ir žmoniškumo. Kodėl? Delto kad pamina po kojų, kas yra žmogui brangiausia, tikėjimą.

Brandulys.

Tautos Fondo Reikalai

KODĖL AUKAS PRIVALOME SIŪSTI TIK PER TAUTOS FONDĄ?

1) Visų pirma delto, kad ne bėle kas žino kaip, kada ir kur pasiųsti. Tautos Fondo - gi nuolat tėjia visas permainas, kurios tik įvyksta pinigų persiuntinėjime. Todėl siunčia saugiausiu ir patogiausiu būdu.

2) Tautos Fondas siunčia pinigus visų pirma ten, kur jie labiausiai reikalingi.

3) Tautos Fondas rūpinasi, kad po karės Lietuva gautų liuosybę, o liuosybė visai tautai yra labai brangi, nes daugelis tautų už savo liuosybę aukuoja milijonus gyvasčių.

Todėl nesigailėkime aukų ir siųskime jas per Tautos Fondą.

DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Kainuoja tikrai

\$3.00
Metams

ATIDAI.
Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gaunama "Draugo" Knygynė. Pinigai galima siųsti krasos enkleliais.

PINIGAI PINIGUS DIRBA

Gerbiamas skaitytojau, nepasitenkink perskaitęs šio straipsnio užvardymą ir pasirašiusio vardą, buk aktyviškas ir geradėjas sau, nuosekliai perskaityt visus šio straipsnio sakinius. Nors pasirodytų kaipir sausas dalykas skaityti statistikas ir paskelbimus; ale žinok brangus tautietie, kad visada poezijos grožė arba saldysiais kšneliais negalima pasitenkinti, taipgi reikia pasiskaitymų iš reališko gyvenimo. Realiskame žmogaus gyvenime daug yra visokių reikalų. Kiekvienas reikalas reikalauja pinigų. Nors labai yra reikalingi žmogaus gyvenimo reikalams pinigai; bet dažniausia visų pinigų truksta, vis nėra. Delto visų pinigų neužtenka, kad žmogus ne visada žino kaip daugiau pinigų įgyti.

Jeigu nori daugiau pinigų turėti ir greitai be vargo praturtėti, tai sutuopintiems centams, neduok driuntyti. Pinigus pristatyk prie darbo, kad jie dirbtų dieną ir naktį. Šamoningai pinigai pristatyti prie darbo, jie uždirba gyvus pinigus.

Girdėjote labai dažnai žmones išsitarant: "Mat turtin-gam tai pinigai patį ateina, rodosi kas jam nešte neša kruvomis". Kaip turtingas paliko turtingu? Paliko turtingu, kad žinojo ką daryti su uždirbtais pinigais? oKdel turtingui taip lengvai ateina pinigai? Delto, kad jo uždirbti centai yra pakinkyti prie darbo. O pinigai pakinkyti prie darbo dirba gyvus pinigus. Žmogus jokių darbu tiek pinigų neužpelnysi kaip patį pinigai gali pelnyti.

Štai "Chicago Evening American" rugsėjo 14 d. 1916 m. paduoda. "General Motors", \$25 už šerų buvo metai atgal šiandieną parduodama po \$750. Tik tarpe vakar ir šiandien: Vakart naktį užsidarė po 697 ant šero. Šiandien atsidarė po \$715 ant šero. Tik per dvi valandas iki \$750 pakilo.

Iš to galima suprasti kokį pinigiską pelną įdėti pinigai šeruose atneša. Čia tiktai vienas iš tūkstančių pavyzdžių. Jeigu paimsime kaip pavyzdžiui, kiek žmonės įdėję keletą dolerių kasyklų pramonijose gauna dividendais pinigų, pamatysime, kad užsimoka pinigus įnešti pramonijon ypatingai kasyklų.

"Mining and Engineering World" No. 10 rugsėjo mėnesyje paduoda sekančiai:

Suvenyose Valstijose, Kasyklų Dividentai aukso, sidabro, vario, švino, žalvario, gyvsidabrio ir zinko kompanijose.

Kompanijos Vardas	Valstija	Skaicius Išduoty Šerų	Par Value	Išmokėta 1916	Viso iki šiai Dienai
Ahmeek	Mich.	200,000	\$25	\$1,200,000	\$ 5,250,000
Ahmeek	Mich.	200,000	\$25	\$1,200,000	\$ 5,250,000
Am. Sm. & R. Co.	U. S.	500,000	100	1,500,000	30,833,333
Am. Sm. & R. pf.	U. S.	500,000	100	1,750,000	56,546,386
Am. Zine, L. & Sm.	Mo.	193,120	25	2,414,000	3,522,825
Anaconda	Mont.	2,331,250	50	6,993,750	171,251,771
Bute & Superior ..	Mont.	272,697	10	5,862,993	11,383,017
Calumet & Hecla	Mich.	100,000	25	3,000,000	132,250,000
Champion	Mich.	100,000	25	4,390,000	14,360,000
Chino Copper	N. M.	869,980	5	3,044,930	9,742,925
Copper Range Co.	Mich.	394,001	100	1,486,203	16,655,052
Phelp, Dodge & Co.	U. S.	450	100	5,400,000	53,771,527
St. Mary's M. L. ..	Mich.	160,000	25	1,760,000	6,560,000
Shattuck, Ariz. ..	Ariz.	350,000	10	1,225,500	4,200,000

Galima šimtai daugiau duoti tokių skaitlinių, ale užteks ir tų. Tik pamatytų ir apsvartytų, kasyklų pramonijos tik per kelius mėnesius šerininkams išmoka net milijonus dolerių: milijonus dolerių. Ar suprantai ką tai reiškia pinigų įdėjimas kasyklų pramonijon?

Gal kitas pasakys: "Gerai jiems buvo įdėti pramonijon pinigus ir iš to praturtėti, kad buvo jiems gera proga". Mielas tautietie, Tamstai proga tebėra. Niekas ant vietos nestovi. Jeigu ant vietos nestovi, tai eina vienu ar kitu. Kadangi kultura ir progresas ne atgalženga, ale pirmynženga, nes įgija daugiau faktiškų prityrimų. O jeigu žmonės einant pirmynžengos taku viskas tobulinasi, tai dar daugiau atsiranda reikalingų daiktų, kurie reikalingi kasdieniname žmogaus gyvenime. Visi reikalingieji žmogaus gyvenime reikalai esti padaromi pramonijose. Kaip viskas gerinasi ir auga, taip pramonijos dirva gerinasi ir plėtojasi. Delto Tamstai yra dar geresnė proga prisidėti prie pramonijos.

Pramonijų yra visokių ir daug gerų, kuriose įdėti tik keli doleriai atneša didelį pinigiską turtą. Bet kasyklų pramonijoje yra saugiausis ir pelningiausias pinigų įdėjimas. Tą jau galėjote patęmyti iš ankščiau paduotų dolerių skaitlinių.

Štai dabar yra Tamstai geriausia proga prisidėti prie kasyklų pramonijos, Kingman Zinko Kasykly. Nusipirk šioje kompanijoje šerų pakol dar šerai pigus, ir buk akcijonieriu šios kompanijos. Indėti šion kompanijon keli doleriai gali atnešti tūkstančius ir šimtus tūkstančių dolerių be jokio truso.

Kingman Zinko kompania yra gerame stovyje; darbas jau pradėtas, ir produkcija geriausia. Apie kompanijos istoriją ir jos stovį jau "Drauge" esame plačiau aprašę, delto šį kartą nebandysime plačiai aprašyti. Jeigu kas norėtų plačiau apie pačią kompaniją, sužinoti, tai kreipkitės ofisan arba per laišką žemiaus paduotu antrašu.

Daugumas bijosi, kad įdėti pinigai gali prapulti. Jeigu visada bijotum tai niekad ir nelaimėtum. Vėl kiti sako,

jeigu jam prisireikšią neatbutiniams reikalams pinigų, kaip juos atsiimti. Labai lengva atsiimti. Štai ponas A. Grigas, 1213 Jefferson st., Gary, Ind., pavasaryje pirkio 250 šerų dabar jam bėda prireikus pinigų tuos šerų parlavė kitam ir uždirbo gryno pelno ant \$100, \$35.00 tik per keturius mėnesius. Tas dar nevisas uždarbis. Jeigu jis būtų galėjęs įdėti pinigus ilgiaus palaikyti Kingman Zinko kasyklose, tai būtų netrukus gavęs dividendus ir pati šerų prekė būtų augščiau pakilus.

Kada proga pasitaiko, naudokis iš jos. Pirk dabar šerų Kingman Zinko Kasyklose pakol šerai dar parsiduoda po 60 centų. Taip kad gali nusipirkti

Už \$ 15 nupirksi	25 šerų	Už	240 nusipirksi	400 šerų
" 30 "	" 50 "	" 270 "	" 450 "	
" 60 "	" 100 "	" 300 "	" 500 "	
" 90 "	" 150 "	" 330 "	" 550 "	
" 120 "	" 200 "	" 360 "	" 600 "	
" 150 "	" 250 "	" 390 "	" 650 "	
" 180 "	" 300 "	" 420 "	" 700 "	
" 210 "	" 350 "	" 600 "	" 1000 "	

ir taip toliaus

Jeigu abejoji apie pirkimą šerų, arba nori ką sužinoti apie pramoniją ar kasyklas, Gyvenantis Chicagoje arba apylinkėje atsilankyk mūsų ofisan, mes viską paaiškinsime. Ofisas kasdieną atdaras nuo ryto iki vakarui. Seredos ir Šu-batos vakarais bus atdaras iki 10:00 val. Atsilankymas Tamstai į mūsų ofisą ir pasiteiravimas nieko neprekiuoja. Sako: "Ieškok, o atrasi". Taip ir Tamsta klausinėk, skaityk ir svarstyk, o ko nori atsieksi. Kas toliaus gyvena tą viską gali atlikti per laiškus. Tik rašykite ir klauskite mūsų, o mes išaiškindami atsakysime.

Apsisvarstę ir permatę kasyklų pramonijoje pinigiską pasipelnymą, išpildyk žemiaus paduotą aplikaciją ir pasiusk mums pinigus o mes Jums prisiųsime sertifikaciją.

A. M. MATTHEWS

3329 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

APLIKACIJA

Kingman Zinc Mining Company

A. M. MATTHEWS, ...191....
3329 So. Halsted st., Chicago, Ill.
GERB. TAMSTA:

Šiuomi užsisakau .....

šerų iš KINGMAN ZINC MINING CO., už kuriuos aš sutinku mokėti po 60c. už šerą.

Čia indedu \$..... kaipo mokesčių už tai:

Išrašykite sertifikatus vardu .....

.....

Adresas .....

Čekius ar money orderius reikia išrašyti vardu

A. M. MATTHEWS.

Gerbiami šerininkai Kingman Zinko Kompanijos ir kiti, turime už garbę pranešti, kad del plėtojimos pramonijos ir geresnių komunikacijų atidarėme naują ofisą po No. 3329 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Delto, kas turėtų kokius reikalus, nuo šio laiko reikia kreipties naujo ofiso antrašu.

Taipgi turiu pranešti, kad paskutinėse dienose likau išrinktu antruoju Vice Prezidentu Kingman Zinko Kompanijos.

(Apgarsinimas)

DIDŽIAUSIS VALSTYBINIS BANKAS BRIDGEPORTE.
CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK
1112 West 35th st. netoli Morgan st. Chicago, Ill.

KAPITALAS IR PENVIS \$300,000.00

3 Procenta mokame už padėtus pinigus.

Darome paskolas, parduodame namus ir lotus.

Taipogi parduodame laivakortes ir siunčiame pinigus į visas dalyse svieto.

Mes sujieškome juos giminės, kurie yra užimti po Voketiją arba pabėgę Rusijon.

Tiktai kreipkitės ypatingai arba per laiškus.

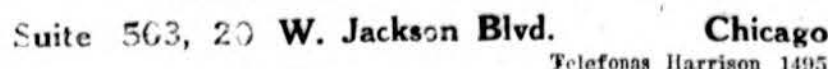
Jonas S. Czalkowski, Liet. skyriaus vedėjas.

Valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietų, Subatomis iki 9 val. vak.

PAMINKLAI

7³₄C

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE.

